

Erasmus+ KA2 Strategic Partnership for VET

I02 – Handbook

Project Reference: 2018-1-
DE02-KA202-005130

Copyright:

This project has been funded with support from the European Commission. This communication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Submission Number: **2018-1-DE02-KA202-005130**

Table of Contents

1. Εισαγωγή.....	3
2. Επιχειρηματικό πλαίσιο.....	6
2.1 Η σημασία 7	
2.2 Το πλαίσιο δεξιοτήτων ENTRECOMP 8	
2.3 Ο επιχειρηματικός τρόπος σκέψης 10	
3. Εντοπίζοντας τις ευκαιρίες.....	11
4. Δημιουργικότητα.....	17
5. Κινητοποίηση πόρων.....	25
6. Κίνητρα και επιμονή.....	33
7. Η ανάληψη της πρωτοβουλίας.....	40
8. Βιωματική μάθηση.....	44
9. Οδηγίες για την παράδοση.....	52
9.1 Πώς να χρησιμοποιήσετε την τράπεζα εργαλείων/εργαλειοθήκη 52	
9.2 60 Πρακτικές ιδιότητες υποστήριξης 54	
10. Το Συμπέρασμα.....	55
Παραπομπές.....	57

1. Εισαγωγή

Η επιχειρηματική εκπαίδευση αποτελεί θεμέλιο για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών. Γι αυτό το λόγο απαιτείται η υιοθέτηση μιας νέας προσέγγισης.

Η παραπάνω τοποθέτηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης μιας ισχυρής βάσης για επιχειρηματίες και επιχειρηματικές δραστηριότητες, έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στην ατζέντα πολιτικής της ΕΕ όπου δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην εκπαίδευση για την επιχειρηματικότητα.

Υπάρχει αυξημένη ανάγκη για εντοπισμό των σύγχρονων ευκαιριών για εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα και να αναγνωριστεί η σημασία της ανάπτυξης πολιτικών πρακτικών και η ανάδειξη νέων εκπαιδευτικών ευκαιριών για την ενδυνάμωση της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα σε ακόμα υψηλότερο επίπεδο.

Η ενσωμάτωση της επιχειρηματικής εκπαίδευσης στο σχολικό σύστημα πρέπει να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις της βιομηχανίας και της οικονομίας. Επίσης, χρειάζεται να δοθεί έμφαση στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των συμβούλων σταδιοδρομίας για να καταστεί προσιτή η ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους.

Επιπλέον, για να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους να δημιουργήσουν "έδαφος" γι αυτήν την διαφορετική προσέγγιση, τους ωθούμε να χρησιμοποιήσουν διαδικτυακούς πόρους, podcast και το YouTube για την ανάπτυξη των γνώσεων τους.

Γι αυτό το λόγο, τα σχολεία πρέπει να αναλάβουν δράση και να προσφέρουν ευκαιρίες τυπικής μάθησης στους μαθητές τεχνικών σχολών σε όλα τα επίπεδα, για να είναι σε θέση να μάθουν σχετικά με τους επιχειρηματίες και τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Επιπλέον, οι μαθητές θα ήταν καλό να οργανώνουν και να υλοποιούν δράσεις με στόχο την προώθηση της καινοτομίας και των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Οι πιο σωστές πρακτικές είναι, όπως αναφέρονται σε αυτό το εγχειρίδιο, να ξεκινήσετε με την εκπαίδευση και την κατάρτιση όσων βρίσκονται σε στενή επαφή με τους μαθητές τεχνικών σχολών, δηλαδή τους καθηγητές τεχνικών σχολών και τους συμβούλους σταδιοδρομίας.

Το Πανεπιστήμιο του Ρέικιαβικ διοργάνωσε ένα σεμινάριο όπου καθηγητές τεχνικών σχολών, σύμβουλοι σταδιοδρομίας και επαγγελματίες του κλάδου συμμετείχαν με σκοπό να συζητήσουν πως μπορεί η επιχειρηματική κατάρτιση να ενσωματωθεί στις Τεχνικές σχολές.

Όλοι οι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι η ζήτηση για επιχειρηματική εκπαίδευση έχει αυξηθεί, γεγονός που γεννά ιδέες για διαφορετική προσέγγιση των μαθημάτων (Stefansdottir, 2008). Επιπλέον, τόσο οι καθηγητές των τεχνικών σχολών όσο και οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας πρότειναν ότι απαιτείται περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη σχετικά με την επιχειρηματική εκπαίδευση, παράλληλα με το ήδη υπάρχον πρόγραμμα σπουδών. Συνολικά, στο σεμινάριο διαφάνηκε η ανάγκη εντοπισμού και δημιουργίας νέων λύσεων, προκειμένου να καλυφθεί αυτό το κενό στην τεχνική εκπαίδευση.

Αυτό το εγχειρίδιο εστιάζει σε ευκαιρίες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και παρουσιάζει πώς η επιχειρηματική εκπαίδευση που απευθύνεται στη νέα γενιά μαθητών των τεχνικών σχολών, μπορεί να επηρεάσει μακροπρόθεσμα την οικονομία.

Πιστεύεται ότι ο μελλοντικός εργαζόμενος θα είναι και επιχειρηματίας. Ωστόσο, τα εμπόδια βρίσκονται στα εκπαιδευτικά συστήματα που χρειάζονται συμπληρωματική ενίσχυση και ένα σύνολο δεξιοτήτων για να ενσωματώσουν τη επιχειρηματική εκπαίδευση στις τεχνικές σχολές.

Αυτό είναι σημαντικό επειδή οι επιχειρήσεις ζητάνε την καινοτομία η οποία θα πρέπει να δίνει έμφαση και μια πιο ακριβή προσέγγιση στην επιχειρηματική εκπαίδευση (Gwata, 2019).

Επομένως, είναι σημαντικό να μελετήσουμε την επιχειρηματικότητα σε εκπαιδευτικό επίπεδο, να προτείνουμε νέες εκπαιδευτικές πολιτικές, να υποστηρίξουμε το επίπεδο των

επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και να αναπτύξουμε νέα εργαλεία και πόρους για τους καθηγητές των τεχνικών σχολών και συμβούλους καθοδήγησης.

Επιπλέον, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματική εκπαίδευση στις τεχνικές σχολές, διότι μπορεί να επηρεάσει θετικά τους μαθητές να καινοτομήσουν και να δουν την προοπτική στην ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών ιδεών.

Αυτό το εγχειρίδιο στοχεύει να κάνει στις δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται στο πρόγραμμα **Entre @ VETSchools**, ορατές και προσβάσιμες για να εμπνεύσουν τους καθηγητές και τους συμβούλους καθοδήγησης των τεχνικών σχολών. Στόχος των παραπάνω δραστηριοτήτων είναι να ωθήσουν τους εκπαιδευτικούς στην ανάπτυξη και τον σχεδιασμό μαθημάτων με βασικό γνώμονα την επιχειρηματική εκπαίδευση στις τεχνικές σχολές, υποστηρίζοντας παράλληλα και τους μαθητές.

Ο ρόλος του ευρωπαϊκού προγράμματος Entre @ VETSchools είναι να κατανοήσει την τρέχουσα κατάσταση στον τομέα της Μέσης και Τεχνικής εκπαίδευσης, με εστίαση στην επιχειρηματικότητα. Επιπλέον, το πρόγραμμα δίνει έμφαση στην έρευνα και την ανάπτυξη εργαλείων που στοχεύουν να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς, τους συμβούλους καθοδήγησης και τους επαγγελματίες του κλάδου να αναπτύξουν προσεγγίσεις, οι οποίες οδηγούν σε νέες μεθόδους διδασκαλίας και μαθήματα που έχουν την επιχειρηματικότητα ως πυρήνα.

Επομένως, αυτό το εγχειρίδιο στοχεύει στην υποστήριξη του εκπαιδευτικού προσανατολισμού και την διδασκαλία για την ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων στις Τεχνικές σχολές.

2. Επιχειρηματικό πλαίσιο

Η επιχειρηματικότητα είναι μια πολύπλευρη έννοια που εμφανίζεται να έχει πολλές διαφορετικές ερμηνείες.

Ο επιχειρηματίας οδηγείται από την έμπνευση του για δημιουργία αξίας μέσω έργων ή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών που ποικίλουν όπως για παράδειγμα μεμονωμένα έργα μέχρι πολύ μεγαλύτερα προγράμματα.

Σε αυτό το πλαίσιο, το να λέγεται επιχειρηματίας συνάδει με έναν καινοτόμο και δημιουργικό τρόπο σκέψης όπου οδηγεί σε νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Η έννοια του επιχειρηματία συνδέεται με συγκεκριμένο μαθησιακό περιβάλλον από τις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές που επηρεάζεται εν μέρει, από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Hietanen & Jarvi, 2014). Στην πιο πάνω τοποθέτηση, η επιχειρηματική μάθηση μπορεί να φανεί από διαφορετικές οπτικές γωνίες: ως ένα πλαίσιο, ένα μαθησιακό περιβάλλον ή ακόμα και μια διαδικασία που προσθέτει αξία στον σχηματισμό ανθρώπινου κεφαλαίου τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο (Jones & Iredale, 2008)

«Στην εκπαίδευση γενικά, η έμφαση δίνεται στην θετική ψυχολογία των μαθητών, στις βασικές επιχειρηματικές γνώσεις & δεξιότητες και σε έναν επιχειρηματικό τρόπο δράσης. Στην δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση, οι γνώσεις και οι δεξιότητες αναπτύσσονται περαιτέρω, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα» (FMEC, 2009, σελ. 5).

Οι προκλήσεις στο περιβάλλον της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για μελλοντικούς επιχειρηματίες είναι ευρέως γνωστές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν αναγνωρίζονται ως η κινητήρια δύναμη της οικονομίας (Union, 2014).

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν υπάρχει ανάγκη για εκπαίδευση και κατάρτιση καθηγητών των τεχνικών σχολών και συμβούλων σταδιοδρομίας, διότι φαίνεται ότι η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση δεν προσφέρει τη σωστή βάση για μια επιχειρηματική σταδιοδρομία.

Η τυπική μάθηση και οι στρατηγικές εκπαίδευσης μπορούν να ευθυγραμμιστούν με την πρόσβαση σε άλλες αγορές και επιχειρηματικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση κυρώσεων σε περίπτωση αποτυχίας. Έτσι, το να είσαι επιχειρηματίας σημαίνει ότι βρίσκεσαι σε μια διαρκή παραγωγή ιδεών και νέων επιχειρηματικών ευκαιριών. Ο επιχειρηματίας χρησιμοποιεί αυτές τις νέες ιδέες ως οδηγό για να αποκτήσει νέες γνώσεις και εμπειρίες.

2.1 Η σημασία

Η επιχειρηματικότητα αποτελεί βασική δεξιότητα στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο (Gačić, 2009), και προτεραιότητα σύμφωνα με την πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής για «Ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης: Επενδύοντας στις δεξιότητες για καλύτερα κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2012). Οι κινητήριες δυνάμεις της οικονομικής ευημερίας του 21ο αιώνα βρίσκονται σε μια σαφώς καθορισμένη προσέγγιση της επιχειρηματικότητας.

Θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση που περιλαμβάνουν νέες ευκαιρίες, δημιουργικότητα και κίνητρα με τα οποία οι μαθητές θα καλλιεργήσουν τις επιχειρηματικές τους δεξιότητες και θα μάθουν πώς να αντιμετωπίζουν τις αποτυχίες στην δημιουργία νέων επιχειρήσεων

Ο ορισμός που προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την επιχειρηματικότητα πηγάζει από την κατανόηση σχετικά με τα προσόντα που χρειάζεται κάποιος για να γίνει επιχειρηματίας:

«Όταν η λήψη πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας μετατρέπεται σε δράση. Περιλαμβάνει τη δημιουργικότητα, την καινοτομία και την ανάληψη κινδύνων, καθώς και την ικανότητα σχεδιασμού και διαχείρισης έργων για την επίτευξη στόχων. Το άτομο γνωρίζει το πλαίσιο της εργασίας του και είναι σε θέση να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που προκύπτουν. Τα παραπάνω αποτελούν θεμέλιο για την απόκτηση πιο συγκεκριμένων δεξιοτήτων και γνώσεων που απαιτούνται από εκείνους που δημιουργούν ή συμβάλλουν στην κοινωνική ή εμπορική

δραστηριότητα. Αυτό περιλαμβάνει την ευαισθησία για τις ηθικές αξίες και την προώθηση της καλής διακυβέρνησης» (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2006).

Γενικώς, ο τομέας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που περιλαμβάνει καθηγητές, σύμβουλους σταδιοδρομίας, επαγγελματίες του κλάδου και μαθητές, χρειάζεται βελτιώσεις και εργαλεία για την επιχειρηματικότητα. Επιπρόσθετα, χρειάζεται εμπειρία για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις και συνεχής εκπαίδευση για να εξειδικευτεί ο καθένας στον κλάδο που θα επιλέξει.

Έτσι, αυτό το Εγχειρίδιο προτείνει στρατηγικές, εργαλεία και εκπαιδευτικά "μονοπάτια" για καθηγητές τεχνικών σχολών και συμβούλους σταδιοδρομίας. Η απόκτηση επιχειρηματικών δεξιοτήτων πρέπει να λειτουργεί ως το θεμελιώδες μέρος της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας.

2.2 Το πλαίσιο δεξιοτήτων ENTRECOMP

Το πρόγραμμα EntreComp περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και ευέλικτο πλαίσιο που έχει σχεδιαστεί για να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τι σημαίνει η επιχειρηματικότητα και με ποιον τρόπο μπορούμε να αναγνωρίσουμε τις ικανότητες που καθιστούν κάποιον επιχειρηματία. Σκοπεύει να υποστηρίξει και να δημιουργήσει δράσεις για την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας των ευρωπαίων πολιτών, να τους βοηθήσει να αποκτήσουν ικανότητες για να συμμετέχουν ενεργά στις κοινωνικές δράσεις, να διαχειριστούν τις προκλήσεις της καθημερινότητας και να πάρουν πρωτοβουλίες. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η επιχειρηματικότητα είναι μια σημαντική ικανότητα που εφαρμόζεται σε πολλές πτυχές της ζωής των ανθρώπων και σε πολλούς τομείς της κοινωνίας μας.

«Η επιχειρηματικότητα ορίζεται ως μια ολοκληρωτική ικανότητα, η οποία εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς της ζωής μας: από την προσωπική ανάπτυξη, την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία, την (επανε)εντάξη στην αγορά εργασίας ως υπάλληλος ή ως αυτοεργοδοτούμενος, καθώς επίσης

και στο ξεκίνημα μιας επιχείρησης (πολιτιστικές, κοινωνικές ή εμπορικές) »(Bacigalupo, Kampylis, Punie & Van den Brande 2016).

Με πιο απλά λόγια, το πρόγραμμα EntreComp αποτελείται από 3 διαφορετικούς τομείς: «Ιδέες & Ευκαιρίες», «Πόροι» και «Υλοποίηση». Κάθε τομέας περιέχει 5 δεξιότητες και συνολικά το πρόγραμμα αποτελείται από 15 δεξιότητες τις οποίες χρησιμοποιούν τα άτομα για να ανακαλύψουν και να δράσουν σε ευκαιρίες και ιδέες που παρουσιάζονται.

Οι 15 δεξιότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την υποστήριξη της επιχειρηματικής μάθησης με διαφορετικούς τρόπους, όπως για παράδειγμα στην κοινωνία των πολιτών, των επιχειρήσεων, της εκπαίδευσης, της εργασίας των νέων, των κοινοτήτων, των νεοσύστατων επιχειρήσεων, για μεμονωμένα άτομα και άλλες διαφορετικές ομάδες. Δεν υπάρχει μια βασική δεξιότητα στο EntreComp, αφού όλες οι δεξιότητες έχουν την ίδια σημαντικότητα στο πλαίσιο του προγράμματος. Παρόλο που, διαφορετικά άτομα και ομάδες ατόμων μπορεί να έχουν διαφορετικές προτεραιότητες, όταν έρχεται το ερώτημα ποιες δεξιότητες είναι ιδιαίτερης σημασίας, τότε ο καθένας εκφράζει την δική του γνώμη.

Στην έρευνά μας εντοπίσαμε 6 από τις 15 δεξιότητες (2 από κάθε τομέα) οι οποίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές σύμφωνα με την άποψη των παρακάτω: μαθητές τεχνικών σχολών, επιχειρηματίες και επαγγελματίες του κλάδου. Οι 6 δεξιότητες μεταφέρονται στις άλλες 9 δεξιότητες του προγράμματος EntreComp.

Οι ιδέες του EntreComp μπορούν να χρησιμοποιηθούν στον τομέα της τυπικής μάθησης και κατάρτισης για το σχεδιασμό προγράμματος σπουδών όπως επίσης και σε μη-τυπική μάθηση. Είναι επίσης χρήσιμο να εμπνεύσει τη δημιουργία προγραμμάτων που στοχεύουν στην προώθηση δραστηριοτήτων που δημιουργούν αξία εντός των οργανισμών, βελτιώνοντας την επιχειρηματική νοοτροπία των μελών της.

2.30 επιχειρηματικός τρόπος σκέψης

Η επιχειρηματική νοοτροπία είναι πιθανό να επηρεάσει την οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας, της κυβέρνησης καθώς και να προσθέσει αξία στο πλαίσιο νέων επιχειρηματικών ευκαιριών όπως και να προωθήσει την καινοτομία (Gedeon, 2012; Chankseliani & Relly, 2016; Sandirasegarane, 2016). Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι απαραίτητα επειδή η επιχειρηματικότητα μπορεί να θεωρηθεί ως η κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική ανάπτυξη. Επιπλέον, τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να βεβαιωθούν ότι ο “επιχειρηματίας του μέλλοντος” θα έχει αναπτύξει τις σωστές δεξιότητες μέσω της κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι παραπάνω υποδομές είναι απαραίτητες για να αναπτυχθούν και να προωθηθούν στις τεχνικές σχολές, προκειμένου να προσθέσουν αξία και παράλληλα να παρέχουν την απαραίτητη τεχνική κατάρτιση στους μαθητές των τεχνικών σχολών

3. Εντοπίζοντας τις ευκαιρίες

«Ένας σοφός άνθρωπος θα δημιουργήσει περισσότερες ευκαιρίες από όσες έρθουν μόνες τους»

- Φράνσις Μπέικον

Το πρώτο βήμα για κάθε νεοσύστατη εταιρεία είναι αυτή η στιγμή ΕΥΡΗΚΑ, τη στιγμή που με κάποιο πρόβλημα που παρουσιάστηκε εσείς είδατε την ευκαιρία να προσφέρετε μια λύση. Για να είστε επιτυχημένος επιχειρηματίας, πρέπει να είστε σε θέση να αναγνωρίσετε μια ευκαιρία όταν εμφανιστεί. Συγκεκριμένα, όταν αντιμετωπίζετε ένα πρόβλημα ή παρουσιάζεται ένα εμπόδιο, οι επιτυχημένοι επιχειρηματίες αντιλαμβάνονται την ευκαιρία να βρουν μια καινοτόμο λύση. Φυσικά, μπορεί να υλοποιηθεί στο μέλλον, αλλά χωρίς να εντοπίσετε την ευκαιρία πρώτα, τα επόμενα βήματα είναι ανούσια. Σύμφωνα με το Πλαίσιο Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων (EntreComp), για να είναι σε θέση να εντοπίσουν μια ευκαιρία, οι επίδοξοι επιχειρηματίες χρειάζεται πρώτα να:

- Δημιουργήσουν και εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες
- Εστιάσουν στις προκλήσεις
- Ανακαλύψουν τις ανάγκες

1.1 Δημιουργήστε και εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες

Αναγνωρίζοντας ποια είναι η ευκαιρία και με ποιο τρόπο μπορούμε να δουλέψουμε προς αυτήν, είναι κάτι που μπορεί να ξυπνήσει τον επιχειρηματία μέσα μας;

Πρώτον, μπορούμε να δούμε την ιδέα που έχουμε σαν να έχει ήδη γίνει.

Οι ιδέες είναι κάπως αόριστες στην αρχή, και γενικά δύσκολο να γίνει το ξεκίνημα για κάτι καινούριο. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε το πότε έχουμε το ιδανικό τρόπο σκέψης για να δράσουμε ως επιχειρηματίες και να υλοποιήσουμε τις ιδέες μας.

Όλα έχουν να κάνουν με το πώς να μάθουμε να προσεγγίζουμε τις ευκαιρίες έτσι ώστε να τις υλοποιήσουμε.

Συμβουλές

Για να δημιουργήσετε και να εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες που σας δίνονται, πρέπει να είστε σε ετοιμότητα. Μια καλή συμβουλή για τους μαθητές είναι ότι το να είσαι επιχειρηματίας δεν είναι επιλογή καριέρας. Είναι μια νοοτροπία που οι μαθητές θα πρέπει να καλλιεργούν συνεχώς πρέπει να μάθουν να σκέφτονται στρατηγικά και να αρχίσουν να εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες και να πετυχαίνουν μέσα από αυτές.

Οπότε είναι σημαντικό να μάθουν να μην είναι ακόλουθοι άλλων, να σταματήσουν να κάνουν πράγματα που κάνουν όλοι οι άλλοι και να αρχίσουν να καλλιεργούν έναν πιο δημιουργικό τρόπο σκέψης που θα τους βοηθήσει να σκέφτονται διαφορετικά.

Δραστηριότητες

- Δραστηριότητα 1 - Αυτό-κριτική
- Δραστηριότητα 2 - Αποκτήστε νέες γνώσεις και πληροφορίες από επιχειρηματίες και χρησιμοποιήστε τη δημιουργική σας σκέψη για να εντοπίσετε νέες ευκαιρίες
- Δραστηριότητα 3 - Εμπνευστείτε από την ιδέα του να είσαι επιχειρηματίας
- Δραστηριότητα 4 - Μάθετε να συνδυάζετε τις ευκαιρίες

Επιπλέον Πόροι

Όλοι χρειαζόμαστε κάτι επιπλέον για να καλλιεργήσουμε τη δημιουργική μας νοοτροπία, επιπλέον πληροφόρηση που θα μας βοηθήσει να έρθουμε πιο κοντά στον στόχο μας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναζητήσουμε τρόπους για να κατανοήσουμε καλύτερα τι προσπαθούμε να πετύχουμε, να μιλήσουμε με ανθρώπους, να αναζητήσουμε στη Google θέματα που μας ενδιαφέρουν και ό, τι επιπλέον χρειάζεται για να πετύχουμε καλύτερα αποτελέσματα.

Όλα αυτά αποτελούν τις δομές για να γίνεις δημιουργικός επιχειρηματίας, όπου συνεχώς ψάχνεις τρόπους να εντοπίσεις νέες ευκαιρίες.

- <https://www.entrepreneur.com/article/321038>- Πέντε πληροφορίες που θα σας βοηθήσουν να σκεφτείτε μεγαλόπνοα.
- <https://www.entrepreneur.com/listen/problem-solvers/320545> - Επίλυση προβλημάτων: Ο επιχειρηματίας θέτει τις ευκαιρίες του.
- <https://www.wildnaturesoul.com/2018/12/06/how-to-seize-opportunities/> - Πώς να εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες.
- <https://www.lifehack.org/844534/seize-the-opportunity> - Πώς να εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες και να αντιμετωπίσετε τις προκλήσεις.

1.2 Εστίαση στις προκλήσεις

Είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη ότι όλοι μπορούν να γίνουν επιχειρηματίες, αλλά δεν είναι όλοι έτοιμοι να δουλέψουν με τον εαυτό τους, επειδή πολλοί από εμάς είμαστε γεννημένοι για να ακολουθούμε τους κανόνες.

Ωστόσο, η βασική ιδέα είναι να επικεντρωθούμε στις προκλήσεις και να κατανοήσουμε ότι στον έξω κόσμο του επιχειρείν, η πρόκληση είναι να κάνουμε τους ανθρώπους χαρούμενους χρησιμοποιώντας τον τρόπο σκέψης μας δημιουργικά και αναπτύσσοντας νέες ιδέες.

Είναι πραγματική πρόκληση να γίνει κάποιος επιχειρηματίας, γιατί η ζωή ενός επιχειρηματία δεν είναι πάντα τόσο απλή. Υπάρχουν νέες προκλήσεις συνεχώς τις οποίες πρέπει να φέρουμε εις πέρας για να κατακτήσουμε αυτό που θέλουμε. Έχοντας αυτήν την νοοτροπία, δεν θα πρέπει να απογοητευτείτε εάν η πορεία που ακολουθείτε πάρει άλλη τροπή.

Έτσι, ο πρωταρχικός στόχος εδώ είναι να μην αποσπάται η προσοχή σας όταν αντιμετωπίζετε νέες προκλήσεις, επειδή για να γίνετε επιτυχημένος επιχειρηματίας πρέπει να συνεχίσετε την εστίαση στον στόχο σας.

Σίγουρα δεν είστε μόνοι, είναι σημαντικό να συναναστρέφεστε με ανθρώπους που έχουν παρόμοιο τρόπο σκέψης με εσάς, επειδή το πρόβλημα λύνεται πιο εύκολα όταν πολλοί άνθρωποι με παρόμοια νοοτροπία ενώνουν τις δυνάμεις τους.

Συμβουλές

Τα προγράμματα εργασίας και η καθημερινή ρουτίνα δεν ανήκουν στην καθημερινότητα ενός επιχειρηματία. Από την άλλη, χρειάζεται να εστιαστείτε στις προκλήσεις που πιθανόν να έρθουν αντιμέτωποι οι μαθητές σας στο μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να παρακινήσετε τους μαθητές σας να παραμείνουν συγκεντρωμένοι και να σηκώνονται νωρίς κάθε μέρα για να φέρνουν εις πέρας τα καθήκοντα τους. Η παρακίνηση είναι η κινητήρια δύναμη, όμως αρκετοί το βλέπουν ως έναν συνεχή αγώνα χωρίς τέλος.

Υπενθυμίστε στους μαθητές σας ότι όντας επιχειρηματίας δεν υπάρχει χρόνος για αναβλητικότητα, επειδή οι επιχειρηματίες δεν πληρώνονται με την ώρα. Ως επιχειρηματίας, πληρώνεσαι από την επιτυχία και την παραγωγικότητα που θα έχεις.

Έτσι, το να έχεις μια καλή ιδέα δεν είναι τόσο δύσκολο, αυτό που είναι περίπλοκο είναι να παραμένεις αφοσιωμένος όταν προκύπτουν σοβαρές προκλήσεις.

Δραστηριότητες

- Δραστηριότητα 5 - Προκαλέστε ένα δημιουργικό τρόπο σκέψης.
- Δραστηριότητα 6 - Πώς να γίνετε επιτυχημένος επιχειρηματίας;
- Δραστηριότητα 7 - Επιτυχία και Αποτυχία: Και τα δύο, μεγάλες προκλήσεις.

Επιπλέον Πόροι

- <https://smallbusiness.chron.com/being-entrepreneur-challenging-32802.html>
- Που βρίσκεται η πρόκληση όντας επιχειρηματίας;
- https://www.youtube.com/watch?time_continue=155&v=Y1zPjsR5E9A&feature=emb_t itle - Οι μεγαλύτερες προκλήσεις για να γίνετε επιτυχημένος επιχειρηματίας με καλεσμένο τον David Osborn.
- <https://www.youtube.com/watch?v=cOsbJ7z7JnE> - 10 προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει κάθε επιχειρηματίας.

1.3 Ανακάλυψη/Εντοπισμός αναγκών

Ένας επιχειρηματίας χρειάζεται την ευκαιρία για να μάθει και να προσαρμοστεί - και την επιθυμία να δημιουργήσει και να εκμεταλλευτεί ευκαιρίες. Εάν δούμε την αποτυχία ως μάθημα, τότε έχουμε τις απαραίτητες δεξιότητες για να γίνουμε επιτυχημένοι επιχειρηματίες.

Από την άλλη πλευρά, η αποτυχία μπορεί να βοηθήσει στην επέκταση των γνώσεων και της καλύτερης αντίληψης. Αυτό σημαίνει ότι οι ευκαιρίες βρίσκονται παντού γύρω σας απλώς χρειάζεται να έχετε τον κατάλληλο τρόπο σκέψης για να προσφέρετε την λύση σε μια ανάγκη που παρουσιάστηκε.

Η πραγματική πρόκληση βρίσκεται στην δημιουργία ενός συνόλου χαρακτηριστικών που θα προσελκύσει τους πελάτες να αγοράσουν από εσάς. Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας να δοθεί χρόνος στην ανάπτυξη νέων δημιουργικών ιδεών.

Μόλις αρχίσει να εμφανίζεται η επιχειρηματική σας ιδέα, είναι σημαντικό να επενδύσετε στις γνώσεις σας. Για να ανακαλύψετε τις ανάγκες, πρέπει να αρχίσετε να ερευνήσετε το επιχειρηματικό περιβάλλον με το οποίο θα ασχοληθείτε, καθώς και το ανταγωνιστικό περιβάλλον. Επίσης, είναι σημαντικό να κατανοήσετε πώς διαφοροποιείται η δικιά σας ιδέα από τις ήδη υπάρχουσες στον ίδιο κλάδο.

Συμβουλές

Προτείνετε στους μαθητές να κάνουν μια άσκηση δημιουργίας ιδεών στην τάξη, με φίλους και οικογένεια. Πείτε τους πόσο σημαντικό είναι να δοθεί χρόνος στις ιδέες που θα προκύψουν. Η άσκηση δημιουργίας ιδεών είναι, αφενός, διασκεδαστική και, αφετέρου, αποτελεσματική. Έτσι, προσκαλώντας την ενδιαφερόμενη ομάδα ανθρώπων στη δημιουργία ιδεών μπορεί να χρησιμεύσει σε μεγάλο βαθμό. Είναι μια απλή άσκηση για να αποκαλύψετε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, δηλαδή πιο συγκεκριμένα να ανακαλύψετε την πρωταρχική ανάγκη. Είναι επίσης σημαντικό να αποκτήσετε πρακτική εμπειρία μέσω της δικτύωσης και να παρακολουθήσετε εκδηλώσεις σχετικές με την βιομηχανία που σας απασχολεί.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τους στόχους της ενότητας «ευκαιρίες εντοπισμού»

- ✓ Δραστηριότητα 8 - Η ΟΜΑΔΑ Β
- ✓ Δραστηριότητα 9 - Επιχειρηματίας που στοχεύει στην δημιουργία πλούτου έναντι επιχειρηματία με στόχευση στις κοινωνικές αξίες
- ✓ Δραστηριότητα 10 - «The Full Monty»

Επιπλέον Πόροι

- <https://hbr.org/2020/04/making-the-leap-to-entrepreneurship>- Κάνοντας το άλμα στην επιχειρηματικότητα.
- https://twitter.com/UCLABTeam?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor- Το **Podcast** της ομάδας Β.
- <https://bteam.org/our-thinking/news/meet-the-b-entrepreneurs>- Βίντεο: Γνωρίστε τους "B επιχειρηματίες"

4. Δημιουργικότητα

«Η δημιουργικότητα δεν είναι τίποτα, παρά ένα μυαλό που απελευθερώνεται.» - Τόρι Τ. Ασάι

Αυτό το κεφάλαιο έχει ως στόχο να παρουσιάσει στους εκπαιδευτές το υλικό που αφορά την δημιουργικότητα, έτσι ώστε μετά την ολοκλήρωση αυτών των δραστηριοτήτων, οι μαθητές να έχουν αποκτήσει καλύτερη γνώση και αυτογνωσία.

Δημιουργικά μυαλά και μεγάλες προσωπικότητες όπως την Μάγια Αμέγλου, J. K Rowling, Wolfgang Mozart, Charles Dickens και Immanuel Kant. Αυτό που δεν έρχεται αμέσως στο μυαλό μας είναι η διαδικασία πίσω από τις μεγάλες ιδέες. Ενώ ο καθένας έχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμό σε κάτι μοναδικό, εντοπίστηκε μια ομοιότητα μεταξύ τους - η ακολουθία μιας δημιουργικής ρουτίνας.

Ο Τσαρλς Ντίκενς περπατούσε και σκεφτόταν ενώ ο Ιμάνουελ Καντ έκανε διαλογισμό, ο Μότσαρτ καθόταν ήρεμος στο πίσω μέρος μιας άμαξας, ενώ η Μάγια Αμπελού εργαζόταν από το δωμάτιο του ξενοδοχείου - όλα τα παραπάνω αποτελούσαν προσωπικές συνήθειες πετυχημένων ανθρώπων που δημιουργούσαν το κατάλληλο έδαφος για δημιουργική σκέψη.

Το Πλαίσιο Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων (EntreComp), ένα εννοιολογικό μοντέλο που λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων, υπογραμμίζει τη δημιουργικότητα ως μία από τις βασικές ιδιότητες ενός επιχειρηματία. Η δομή του προγράμματος περιέχει έναν αριθμό μαθησιακών αποτελεσμάτων που βοηθά τους μαθητές να βελτιώσουν τις δεξιότητες τους και να κατανοήσουν καλύτερα την έννοια της επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο της δημιουργικότητας όπως είναι ενσωματωμένη στο πρόγραμμα EntreComp, ο μαθητευόμενος πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αναπτύξει πολλές ιδέες και ευκαιρίες για να δημιουργήσει αξία, συμπεριλαμβανομένων καλύτερων λύσεων σε υπάρχουσες και νέες προκλήσεις
- Εξερευνήσει και πειραματιστεί με καινοτόμες προσεγγίσεις
- Συνδυάσει γνώσεις και πληροφόρηση για να επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα

Οι ακόλουθες ενότητες έχουν ως στόχο να σας υποστηρίξουν, ως καθηγητή, στη σωστή πληροφόρηση και στην δημιουργία δραστηριοτήτων για να ενδυναμώσουν οι μαθητές το επιχειρηματικό τους πνεύμα.

1. Να είστε περίεργος και ανοιχτός σε προτάσεις

«Δεν έχω ειδικά ταλέντα. Είμαι απλά παιδιασμένος με την περιέργεια.» - Άλμπερτ Αϊνστάιν

Η περιέργεια και η διαφάνεια είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργικότητα. Συχνά, η περιέργεια μας ωθεί να βγούμε εκτός της ζώνης άνεσης και μας δίνει καινούργιες οπτικές για να δούμε καταστάσεις που μας απασχολούν ήδη. Όταν βρίσκεστε σε μια φάση αναζήτησης νέας γνώσης, το να είστε ανοιχτοί στη «θεαματική διαδρομή» σημαίνει ότι είναι πιο πιθανό να συναντήσετε νέες πληροφορίες ή να ζησετε μια εμπειρία που θα μπορούσε να προκαλέσει δημιουργική σκέψη. Υπάρχει επιχειρηματική δεξιότητα που σας δίνει την ικανότητα να επιστρατεύσετε αυτές τις ιδέες, γνώσεις και λύσεις σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Είναι μια ενέργεια που μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση προβλημάτων, στη δημιουργία νέων ιδεών και στην δημιουργία αξίας.

Συμβουλές

- "Πατήστε πάνω" στην περιέργεια του παιδιού σας - παρατηρήστε, εξερευνήστε και κάντε ερωτήσεις!
- Ακόμα κι αν μια πιο συγκεκριμένη προσέγγιση είναι πιο κατάλληλη για εσάς, τότε ξανασκεφτείτε το να είστε περίεργοι για λόγους έρευνας και προσαρμόστε την περιέργεια στον τομέα που σας ενδιαφέρει.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους μαθητές σας για να τους βοηθήσετε να εμβαθύνουν και να κατανοήσουν την έννοια της περιέργειας:

- ✓ Δραστηριότητα 9: Οι Επιχειρηματικοί χρόνοι: Αναζήτηση έμπνευσης μέσω της διερεύνησης μιας υπάρχουσας επιχείρησης
- ✓ Δραστηριότητα 10: Απελευθέρωση της έμφυτης δημιουργικότητας

Επιπλέον Πόροι

Αυτές οι πηγές προσφέρουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το τι σημαίνει να είστε περίεργοι και προσιτοί χαρακτήρες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να μεταδοθούν στους μαθητές σας:

- [Μελέτη περίπτωσης της δημιουργικότητας: Jane και Louise Wilson στο The Tate](#)
- [Εξερευνήστε διαδικτυακά το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Λονδίνο](#)
- [Διαδικτυακό κουίζ: Βελτιώστε τη κατανόηση των δυνατών και αδύνατων σας σημείων](#)

2. Ανάπτυξη Ιδεών

"Δεν έχει σημασία τι σου λέει ο κόσμος, απλές λέξεις και ιδέες μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο."

- Ρόμπιν Ουίλιαμς

Η ανάπτυξη ιδεών αποτελεί συστατικό στοιχείο της δημιουργικής διαδικασίας. Πρόκειται για την αξιοποίηση των πόρων σας, τη χρήση νέων μεθόδων και νέων τεχνικών για να δείτε τι δουλεύει και τι δεν δουλεύει σε μια διαδικασία συνεχούς βελτίωσης.

Συχνά, η ανάπτυξη καινούριων ιδεών μπορεί να προκύψει από ένα πρόβλημα ή μια ανάγκη. Η εύρεση και ο έλεγχος διαφορετικών μεθόδων έχει τη δυνατότητα να βελτιώσει τις διαδικασίες και να προσφέρει λύσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες σας.

Συμβουλές

- Όταν βρίσκεστε σε μια δημιουργική διαδικασία είναι βασικό να μην κολλήσετε στην πρώτη σας ιδέα.
- Μπορεί να σας έρθει επιπλέον έμπνευση, με το ρίσκο βέβαια να πωρωθείτε στην αρχική ιδέα και να μην προχωρήσετε παρακάτω

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους μαθητές σας για να τους βοηθήσετε να εμβαθύνουν στην ανάπτυξη ιδεών:

- ✓ Δραστηριότητα 3: Αναζήτηση έμπνευσης μέσω του Mood Boarding
- ✓ Δραστηριότητα 5: Πολλαπλασιάστε τα χρήματά σας

Επιπλέον πόροι

Αυτές οι πηγές προσφέρουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη ιδεών που μπορούν να μεταδοθούν στους μαθητές σας:

- [Ένα άρθρο που περιγράφει λεπτομερώς 25 τρόπους για τη δημιουργία ιδεών](#)
- [Δημιουργία εργαλειοθήκης για επιχειρήσεις από το British Council](#)
- [Βίντεο: Οι επιχειρηματίες προωθούν τις ιδέες τους στους επενδυτές της εκπομπής, BBC Dragon's Den.](#)

3. Προσδιορίστε τα προβλήματα

"Τα προβλήματα δεν σημαίνουν απαραίτητα παύση, μας δίνουν τις κατευθυντήριες γραμμές." - Robert Schuller

Προσεγγίζοντας δημιουργικά την επίλυση προβλημάτων μπορεί να δοθούν λύσεις στα αρχικά προβλήματα. Τις περισσότερες φορές όταν ένα πρόβλημα δεν έχει επιλυθεί ακόμα - σημαίνει ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη απάντηση αλλά μάλλον αρκετές πιθανές απαντήσεις. Σε οποιοδήποτε δημιουργικό έργο, η αντιμετώπιση προβλημάτων αποτελεί φυσικό επακόλουθο. Επιπλέον, έχοντας της υπομονή να αντιμετωπίσεις τις προκλήσεις που εμφανίζονται και να πάρεις ένα έργο από την αρχή μέχρι την υλοποίηση του, δείχνει ισχυρές επιχειρηματικές δεξιότητες. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να προσεγγίσετε την επίλυση προβλημάτων, αλλά πάντα να δίνετε περιθώριο για πειραματισμό, συνεργασία, δημιουργικές τεχνικές, δοκιμές και λάθη διότι τα παραπάνω έχουν τη δυνατότητα να σας οδηγήσουν σε δημιουργικές λύσεις με αξία και λύσεις έξω "από το κουτί".

Συμβουλές

- Μην αποθαρρύνεστε! Οι περιορισμοί που αντιμετωπίζετε συχνά καταλήγουν να είναι η κινητήρια δύναμη για τη δημιουργική σκέψη.
- Ο Bennett Cerf, εκδότης του Dr. Seuss, αμφισβήτησε τον Seuss ότι μπορεί να δημιουργήσει μια ιστορία με 50 λέξεις κείμενο. Το αποτέλεσμα βέβαια ήταν η διάσημη ιστορία των παιδιών, Green Eggs and Ham.

Δραστηριότητες

Η ακόλουθη δραστηριότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί με τους μαθητές σας για να εμβαθύνουν και να κατανοήσουν καλύτερα τον προσδιορισμό των προβλημάτων:

- ✓ Δραστηριότητα 6: "Καταιγίδα" ερωτήσεων

Επιπλέον πόροι

Αυτοί οι πόροι προσφέρουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό των προβλημάτων που μπορούν να διδαχθούν στους μαθητές σας:

- [Δημιουργική μελέτη περίπτωσης : MIAN Photography Business](#)
- [Η μέθοδος της αιτίας και του αποτελέσματος: Αναζήτηση της ρίζας της αιτίας](#)
- [Βίντεο: Συζήτηση στο TED σχετικά με την επίλυση προβλημάτων ως ένας επινοητικός επιχειρηματίας](#)

4. Δώστε Αξία

"Ο καλός σχεδιασμός είναι σαν το ψυγείο - όταν λειτουργεί, κανείς δεν το προσέχει, αλλά όταν παρουσιαστεί πρόβλημα, σίγουρα μυρίζει άσχημα." - Ειρήνη Ο

Η δημιουργικότητα συμβαδίζει με την διαδικασία της δημιουργίας. Είναι σημαντικό να συμβάλουμε ενεργά στο να βελτιώσουμε ότι έχουμε γύρω μας και να το φέρουμε πιο κοντά στις δικές μας ανάγκες. Συχνά ο καλός σχεδιασμός δεν έρχεται αμέσως, αλλά μέσω της έρευνας, της ανάπτυξης και της πρωτοτυπίας.

Για παράδειγμα, ο James Dyson χρειάστηκε 15 χρόνια και 5.187 προσπάθειες για να φτιάξει σακούλες με κενό αέρος. Μακροπρόθεσμα, η αποτελεσματικότητα των καλών σχεδίων εξοικονομεί ενέργεια και αυτή η ενέργεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί κάπου αλλού.

Συμβουλές

- Να είστε ανοιχτοί στα σχόλια άλλων. Η υγιής δημιουργική κριτική μπορεί να σας βοηθήσει να βελτιώσετε τα δικά σας σχέδια.
- Υπάρχουν επίσης οφέλη όταν αφήνετε την κριτική σας σε άλλους. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο της παραγωγής της ταινίας Brooklyn Filmmakers Collective, η Lily Henderson, , λέει:
«Αφήνοντας την κριτική σας, μαθαίνετε τι σας αρέσει. Ίσως κάθομαι εκεί βλέποντας την ταινία κάποιου χωρίς να ταυτίζομαι ιδιαίτερα, όμως αντιδρώ πολύ έντονα. Αισθάνομαι πολύ παθιασμένος/η με μερικά σημεία της ταινίας. Σας κάνει να αναρωτηθείτε, γιατί είστε τόσο ενθουσιασμένος; Σας θυμίζει το δικό σας καλλιτεχνικό πνεύμα. "

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους μαθητές σας για να τους βοηθήσετε να κατανοήσουν την αξία του σχεδιασμού:

- ✓ **Δραστηριότητα 7:** Επαναπροσδιορισμός
- ✓ **Δραστηριότητα 8:** Αναμετάδοση ιδεών

Επιπλέον πόροι

Αυτοί οι πόροι προσφέρουν συμπληρωματικές πληροφορίες που μπορούν να μεταδοθούν στους μαθητές σας σχετικά με την αξία του σχεδιασμού :

- [Δημιουργήστε δωρεάν και εύκολα διαδικτυακά σχέδια με το Canva](#)
- [Το Μουσείο Βικτώριας και Αλβέρτου: Η πρώτη επίδειξη σχεδιασμού και κατασκευής στον κόσμο](#)
- [Βίντεο: Διαφήμιση Dyson που δίνει λύση σε μία ανάγκη](#)

5. Να είστε καινοτόμοι

"Αν κολλήσετε κάπου, φύγετε από το γραφείο σας. Μπορείτε να κάνετε μια βόλτα, να κάνετε μπάνιο, να πέσετε για ύπνο, φτιάξτε μια πίτα, ζωγραφίστε, ακούστε μουσική, διαλογιστείτε, κάντε γυμναστική. ό, τι κι να κάνετε, μην κολλήσετε στο πρόβλημα που προέκυψε. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι πρέπει να κάνετε τηλεφωνά ή να πηγαίνετε σε πάρτι. Αν το κάνετε, τα λόγια των άλλων θα βρουν τόπο εκεί που τα δικά σας λόγια θα έπρεπε να είναι. Κρατείστε απόσταση από αυτούς, απομακρυνθείτε. Να είστε υπομονετικοί."- Χίλαρι Μάντελ

Εάν η δημιουργικότητα σχετίζεται με το ασυνήθιστο, τότε η καινοτομία συνδέεται με το κάτι καινούριο. Είναι μια δεξιότητα από μόνη της, να διακρίνει ανάμεσα σε αυτό που είναι καινοτόμο σε σχέση με το τι φαίνεται για εμάς καινοτόμο επειδή το είδαμε πρώτη φορά. Η καινοτομία δεν έχει πάντα τη μορφή ενός προϊόντος, μπορεί να έχει τη μορφή μιας διαδικασίας, πορείας,

ανταπόκρισης, μοντέλου, σχέσης και άλλων. Συνήθως η καινοτομία "παράγεται" ως απάντηση σε μια αναδυόμενη ανάγκη.

Σε ευρύτερη κλίμακα, η καινοτομία οδηγεί στην πρόοδο - επιτρέπει στους οργανισμούς να παραμένουν σχετικοί και ανταγωνιστικοί, και από κοινωνικής άποψης συμβάλλει σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της οικονομίας, της ευημερίας και της εκπαίδευσης.

Συμβουλές

- Σε εκείνες τις στιγμές που έχετε στερέψει από ιδέες και δημιουργικότητα (κάποιοι το αποκαλούν «δημιουργικό κόλλημα») τότε... αλλάξτε το. Πηγαίστε γι αυτόν τον περίπατο που αναφέραμε και παραπάνω, φτιάξτε ψωμί, μιλήστε με έναν φίλο σας.
- Πηγαίστε πίσω για να δείτε τα πράγματα πιο καθαρά. Μια άλλη μέθοδος για να ξεπεράσετε το "δημιουργικό κόλλημα" είναι να έχετε ένα δεύτερο έργο, οπότε όταν ο ενθουσιασμός σας μειώνεται στο ένα έργο, μπορείτε να μεταβείτε στο άλλο.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους μαθητές σας για να τους βοηθήσετε να κατανοήσουν την έννοια της καινοτομίας:

- ✓ **Δραστηριότητα 2:** Κάντε τη δική σας δημιουργική προπόνηση ρουτίνα
- ✓ **Δραστηριότητα 4:** iCreate

Επιπλέον πόροι

Αυτοί οι πόροι προσφέρουν συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την έννοια της καινοτομίας:

- [Μελέτη περίπτωσης: Δημιουργικότητα και Συνεργασία](#)
- [Άρθρο: Τι είναι η καινοτομία;](#)
- [Μελέτη περίπτωσης: Το καλύτερο πράγμα στο ψωμί είναι να το κόψεις σε φέτες!](#)

5. Κινητοποίηση πόρων

Σύμφωνα με το Πλαίσιο Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων (EntreComp), το να μπορείς να κινητοποιήσεις πόρους σημαίνει ότι είσαι σε θέση να τους διαχειρίζεσαι, να τους χρησιμοποιείς με υπευθυνότητα και να μπορείς να αναγνωρίζεις και να λαμβάνεις υποστήριξη.

- Συγκεκριμένα, η κινητοποίηση πόρων αποτελεί ένα σύμπλεγμα δεξιοτήτων και στάσεων όπως:
- Λήψη κινδύνων: Μην φοβάστε να δοκιμάσετε νέα πράγματα και να αναλάβετε κινδύνους
- Ανοικτοί σε ιδέες και προτάσεις
- Δεξιότητες σχεδιασμού: να μπορείτε να συνδέσετε τις δραστηριότητες, τα αποτελέσματα και τους περιορισμένους πόρους
- Επίλυση προβλημάτων: Να βρίσκετε λύσεις σε προβλήματα
- Δεξιότητες διαχείρισης χρόνου: «Αξιοποιήστε στο έπακρο τον χρόνο σας»
- Δεξιότητες διαχείρισης οικονομικών
- Δεξιότητες διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
- Διοικητικές δεξιότητες: Να είστε σε θέση να δημιουργήσετε διαδικασίες και να τις υλοποιήσετε
- Να παρακινηθείτε
- Αναλυτικές δεξιότητες: Να είστε σε θέση να αναγνωρίσετε και να επιλέξετε τους διαθέσιμους πόρους

Οι ακόλουθες ενότητες θα καθοδηγήσουν τους δικαιούχους να αποκτήσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες με στόχο τη βελτίωση της ικανότητάς τους, για κινητοποίηση πόρων.

1. Διαχείριση πόρων

Η διαχείριση των πόρων προϋποθέτει ότι είστε σε θέση να φτιάξετε έναν «σύνδεσμο» μεταξύ ενός «εικονικού σταδίου» = μια ιδέα και τους απαιτούμενους πόρους που είναι απαραίτητοι για να μεταφερθεί η ιδέα στην πραγματικότητα.

Οι βασικοί περιορισμοί προέρχονται από τον περιορισμένο αριθμό πόρων που διατίθενται στην αγορά, το περιορισμένο πόσο που έχουμε στον τραπεζικό μας λογαριασμό, τους περιορισμένους ανθρώπινους πόρους με τις απαιτούμενες δεξιότητες που υπάρχουν στην αγορά εργασίας και το πιο σημαντικό, τον χρονικό περιορισμό.

Συμβουλές

- Κοιτάζετε προσεκτικά γύρω σας και αποφύγετε να αναπαράγετε τις ίδιες διαδικασίες που δουλεύουν ήδη καλά.
- Προσπαθήστε να σχεδιάσετε τον απλούστερο σύνδεσμο μεταξύ ιδέας και πραγματικότητας.
- Χρησιμοποιήστε διαγράμματα και διαιρέστε την περισσότερο πολύπλοκη και φιλόδοξη ιδέα σε μικρά και απλά βήματα, λογικά τοποθετημένα σε ένα χρονοδιάγραμμα

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τους σκοπούς των προαναφερθέντων στόχων:

Δραστηριότητα 1: Δημιουργία της ιδέας μου

Δραστηριότητα 2: Δημιουργία με περιορισμένους πόρους

Δραστηριότητα 3: Προσδιορισμός προβλημάτων

Δραστηριότητα 4: Σχεδιασμός ανά στόχο

Επιπλέον πόροι

Παράρτημα 1 – Οι συνέπειες του διαγράμματος - Αποτελέσματα

Παράρτημα 2 – Η σημασία του διαγράμματος - Αποτελέσματα

Παράρτημα 3 - Πίνακας Δραστηριοτήτων - Πόροι

2. Χρησιμοποιήστε τους πόρους με υπευθυνότητα

"Τα σκουπίδια σου είναι ο θησαυρός μου" - Αυτό είναι το σύνθημα του συγχρηματοδοτούμενου από την ΕΕ πρότζεκτ, MOVECO. Δεκαέξι εταίροι από δέκα χώρες του Δούναβη προωθούν τη διακρατική συνεργασία για να επιταχύνουν τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία.

Σε αντίθεση με την παραδοσιακή, γραμμική, παλαιωμένη οικονομία, στην κυκλική οικονομία, σχεδιάζουμε και δημιουργούμε προϊόντα που είναι εύκολο να μοιραστούν, να ενοικιαστούν, να επαναχρησιμοποιηθούν, να επισκευαστούν και να ανακυκλωθούν, με την χρήση νέων πόρων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ο στόχος είναι η ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και η διατήρηση των προϊόντων και των οικονομικών πόρων για όσο το δυνατόν περισσότερο. Ιδανικά, η προσέγγιση "κερδίζεις-κερδίζω" έχει οφέλη τόσο στην οικονομία όσο και στο περιβάλλον.

Συμβουλές

- Τα απόβλητα είναι μία ανθρώπινη εφεύρεση. Στη φύση, όλα τα απόβλητα από έναν οργανισμό γίνονται τροφή για έναν άλλο. Όλα ανακυκλώνονται. Οι τρόποι κατανάλωσης και παραγωγής που υπάρχουν τώρα είναι γραμμικοί. Οι πόροι εξάγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία σε προϊόντα και όταν ένα προϊόν δεν χρειάζεται πλέον, απορρίπτεται και καταλήγει συνήθως σε αποτεφρωτήρα ή χώρο υγειονομικής ταφής. Με αυτόν τον τρόπο, χάνονται πολύτιμοι πόροι.
- Η κυκλική οικονομία - σε αντίθεση - στοχεύει στο «κλείσιμο του βρόγχου» και στην επιστροφή πόρων των υλικών. Μια κυκλική οικονομία βασίζεται στις αρχές της διαχείρισης των αποβλήτων και της ρύπανσης, της διατήρησης προϊόντων και υλικών σε χρήση και της αναγέννησης των φυσικών οικοσυστημάτων.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τους σκοπούς των προαναφερθέντων στόχων:

- ✓ Δραστηριότητα 5: 3R που μπορούν να με βοηθήσουν
- ✓ Δραστηριότητα 6: Ας διαχειριστούμε τα 3R
- ✓ Δραστηριότητα 7: Προσδιορισμός των πόρων για την οικονομία

3. Λάβετε υποστήριξη

Ο William R. Tracey, στο «Γλωσσάριο Ανθρώπινου Δυναμικού», ορίζει το Ανθρώπινο Δυναμικό: «Οι άνθρωποι που εργάζονται και λειτουργούν έναν οργανισμό», σε αντίθεση με τους οικονομικούς και υλικούς πόρους ενός οργανισμού. Ανθρώπινο δυναμικό θεωρείται ένα άτομο ή υπάλληλος εντός του οργανισμού σας. Το ανθρώπινο δυναμικό αναφέρεται σε όλα τα άτομα που εργάζονται. Η αναζήτηση ανθρώπινων πόρων σημαίνει σκέψη για κίνητρα, καθοδήγηση, κατάρτιση ή εκπαίδευση για ανθρώπινους πόρους.

Συμβουλές

- Η κατάρτιση των εργαζομένων είναι μια διαδικασία που επικεντρώνεται στην επικοινωνία και τη διδασκαλία των υπαλλήλων με πληροφοριακό υλικό και / ή οδηγίες. Ο σκοπός της κατάρτισης των εργαζομένων είναι να βελτιωθούν οι αποδόσεις τους και να τους βοηθήσουν να φτάσουν σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων με στόχο να είναι πιο παραγωγικοί και αποτελεσματικοί στην εργασία τους.
- Είναι σημαντικό να προβλέψετε εάν ο οργανισμός σας θέλει να κρατήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα έναν υπάλληλο, μετά την πρόσληψή του. Η κατάρτιση των εργαζομένων αποτελεί κλειδί στην παρακίνηση τους καθώς και στην διατήρηση τους στον οργανισμό. Ένας πολύ καλός εκπαιδευτής μπορεί να κάνει μεγάλη διαφορά.
- Επιτρέψτε στους υπαλλήλους να συνεχίσουν την εκπαίδευση και την προσωπική ανάπτυξη σε κατευθύνσεις που επιλέγουν, όχι μόνο στις απαιτούμενες δραστηριότητες της εταιρίας. Και οι 2 κατευθύνσεις είναι απαραίτητες και προτεινόμενες.

- Αναθέστε εκ νέου αρμοδιότητες στον εργαζόμενο που δεν του αρέσουν, που είναι ρουτίνα και που ο εργαζόμενος μπορεί να κάνει για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Δώστε πριν λάβετε, ένα βασικό κλειδί επιτυχούς δικτύωσης, δώστε προτού να πάρετε.
- Ζητήστε μια στρατηγική εισαγωγής: Εξηγήστε το σχέδιο παιχνιδιού στην επαφή σας
- Μην συλλέγετε μόνο κάρτες: Στο παιχνίδι της δικτύωσης, ζητάτε ποιότητα και όχι ποσότητα
- Παρακολούθηση και μετά ξανά παρακολούθηση: Ένα αποτύχετε να παρακολουθήσετε την εξέλιξη της κατάστασης μετά το τέλος της συνάντησης και να μην αξιοποιήσετε ποτέ την νέα σχέση.
- Αναζητήστε κοινά ενδιαφέροντα: «Η εστίαση στις ομοιότητες μεταξύ σας είναι ένας γρήγορος τρόπος για να αναπτύξετε μια καλή σχέση»

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τους σκοπούς των προαναφερθέντων στόχων:

- ✓ **Δραστηριότητα 8:** Εύρεση ανθρώπινων πόρων
- ✓ **Δραστηριότητα 9:** Εύρεση υπηρεσιών υποστήριξης
- ✓ **Δραστηριότητα 10:** Δικτύωση των πόρων

Παραπομπές

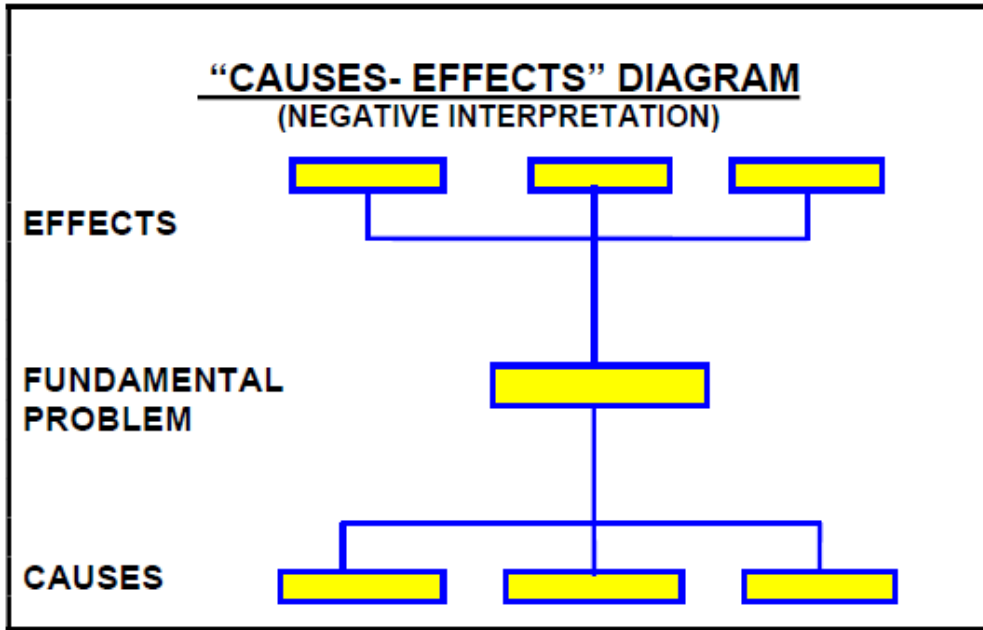
<https://www.didactic.ro/materiale-didactice/risc-in-afaceri-clasa-a-xa>

<https://antreprenoriati101.ro/>
<http://www.economicdiscussion.net/india/planning/planning-objectives-and-importance-of-planning/26343>
<https://www.brighthubpm.com/project-planning/20136-examples-of-project-planning-objectives/>
<http://www.leoisaac.com/planning/strat027.htm>
<https://www.slideshare.net/MSOindia/importance-of-planning-34277141>
<https://www.scaledagileframework.com/pi-objectives/>
<http://www.meetingplanningknowhow.com/home>
http://www.1000ventures.com/business_guide/mgmt_mbo_main.html
<https://iedunote.com/create-effective-plan>
<https://profitblitz.com/principles-of-effective-networking/>
<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/moveco/section/circular-toolbox>
<http://www.carieramea.com/>
<http://consilieresorientare.ro/>
<https://www.cursuriazautorizate.eu/orientare-cariera>
<http://www.consilierincariera.ro/>
<https://consilierevocationala.ro/>
<https://prietenulmeuvirtual.ro/consiliere-profesionala-ghidul-tau-in-cariera/>
<https://careerinvest.ro/consiliere-in-cariera/>
<http://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/CONSILIEREA-SI-ORIENTAREA-CARI23.php>
<https://portal.ctcnvk.ro/catedre/comisia-metodica-a-dirigintilor/activitati-dirigentie/ghid-orientare-si-consiliere-in-cariera>
www.pentruccariera.ro
<https://www.thebalancecareers.com/what-is-a-human-resource-1918144>

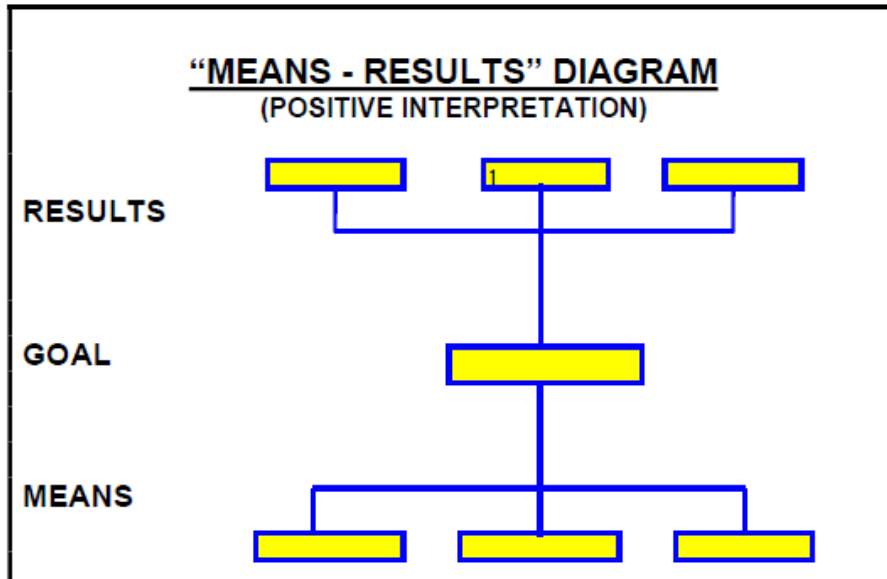
Παράρτημα 1

“Causes – Effects” Diagram

Παράρτημα 2

“Means – Results” Diagram

Παράρτημα 3

ACTIVITIES PLAN

Activity	Phasing (periods of time)	Results	Achievement indicators	Responsible	Personnel	Materials and resources	Preliminary costs
1. ACT A	An	RA1...RAn	IA1, ..., IAn	Resp. A	XA	MA1 ... MAn	Cost A
1.1. subact	1.1n	Ra1.1 Ran1.1	IA1.1... IAn1.1	Resp. A1	XA1	MA1.1 MAn1.1	Cost A1
1.2. subact.	1.2n	Ra1.2 Ran1.2	IA1.2... IAn1.2	Resp. A2	XA2	MA1.2 MAn1.2	Cost A2
2. ACT B							
.....							
3. ACT M							
TOTAL	.....				.....		.....

Activities plan – theoretical structure

6. Κίνητρα και επιμονή

«Η θέληση για τη νίκη, η επιθυμία να πετύχεις, η επιθυμία να αξιοποιήσεις όλες τις δυνατότητές σου ... αποτελούν τα κλειδιά που θα ξεκλειδώσουν την πόρτα στην προσωπική αριστεία».

- Κομφούκιος

Η ιδέα για την δομή του προγράμματος **EntreComp** αναφέρεται στις δεξιότητες που χρειάζεται κάποιος για να γίνει επιχειρηματίας. Όμως οι δεξιότητες δεν χωρίζονται σε βασικές και δευτερεύουσες.

Οι 3 τομείς δεξιοτήτων είναι αλληλένδετοι και εξίσου σημαντικοί. Οι 15 ατομικές δεξιότητες είναι επίσης αλληλένδετες και πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μέρος ενός συνόλου.

Το κίνητρο και η επιμονή αποτελούν πολύ σημαντικές αρχές στην επιχειρηματικότητα. Είναι σημαντικό να παραμείνετε εστιασμένοι στους στόχους σας και να μην τα παρατάτε ποτέ λόγω προβλημάτων ή δυσάρεστων γεγονότων που προέκυψαν στην επιχειρηματική σας ζωή, από τα πρώτα σας βήματα μέχρι το τέλος της καριέρας σας.

Είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσετε και να συνεχίσετε την καριέρα σας με σταθερά κίνητρα για να είστε σε θέση να αντιμετωπίσετε τυχόν μικρά ή μεγάλα προβλήματα που θα προκύψουν στο δρόμο σας.

Έτσι, στην ιδέα ότι κάποιος θέλει να γίνει επιχειρηματίας πρέπει να πληροί τα ακόλουθα:

- Να είστε αποφασισμένοι να υλοποιήσετε τις ιδέες σας
- Να είστε προετοιμασμένοι και υπομονετικοί, να συνεχίζετε να προσπαθείτε να επιτύχετε τους μακροπρόθεσμους ατομικούς ή ομαδικούς στόχους
- Να αντέχετε την πίεση, τις αντιξοότητες και την προσωρινή αποτυχία

Αυτό το κεφάλαιο περιέχει τον οδηγό ενδυνάμωσης κινήτρων και επιμονής. Προτείνουμε εκπαιδευτικά εργαλεία και δραστηριότητες που μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση του

προγράμματος στην τάξη, προκειμένου να επιτευχθούν τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.

Μείνετε συγκεντρωμένοι και αποφασισμένοι

Όπως αναφέρεται στη δομή του πλαισίου «Entrecomp» και στο «Entrecomp into Action», η έννοια της επιχειρηματικότητας έχει έναν πολύπλοκο χαρακτήρα που μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένας δυναμικός συνδυασμός διαφόρων στοιχείων βασισμένα στις ανθρώπινες δραστηριότητες.

Η ικανότητα να παραμείνουμε συγκεντρωμένοι και αποφασισμένοι αποτελεί σημαντική επιχειρηματική δεξιότητα. Ένας επιχειρηματίας πρέπει να είναι αποφασισμένος να υλοποιήσει τις ιδέες του και να ικανοποιήσει την ανάγκη του για προσωπική επιτυχία.

Για να το καταφέρει αυτό χρειάζεται να μπορεί να συνεισφέρει σε κάτι που είναι καλό για αυτόν ή για άλλους. Αν δούμε τα καθήκοντα ως προκλήσεις που πρέπει να επιτευχθούν, κάποιος πρέπει να δώσει τον καλύτερο του εαυτό για να πετύχει.

Προκειμένου να παραμείνουν συγκεντρωμένοι και αποφασισμένοι, είναι απαραίτητο για τους δασκάλους και τους μαθητές να προσδιορίσουν ποια είναι τα χαρακτηριστικά που χρειάζεται κάποιος για να μπορεί να συμμετέχει στην επιχειρηματική διαδικασία.

Ο στόχος είναι να δοθεί στους συμμετέχοντες η δυνατότητα να υποστηρίξουν τα προσωπικά τους γνωρίσματα, να ανακαλύψουν νέα γνωρίσματα, ενισχύοντας παράλληλα αυτά που είναι σε χαμηλότερο επίπεδο. Έτσι οι μαθητές πρέπει να είναι σε θέση να:

- Προσδιορίσουν τα προσωπικά τους γνωρίσματα
- Να είναι ενεργητικοί
- Εντοπίζουν συγκεκριμένα γνωρίσματα που αρμόζουν στην επιχειρηματική νοοτροπία
- Μάθουν τη σημασία του κινήτρου στην προσωπική ανάπτυξη και την επιχειρηματική συμμετοχή
- Μάθουν από επιχειρηματικές ιστορίες επιτυχίας

- Κατανοήσουν τα διάφορα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικότητας
- Ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα τους
- Συνδυάσουν δεξιότητες και τις ιδέες τους για τον καθορισμό στόχων
- Αξιολογήσουν νέες πληροφορίες και διαφορετικά σημεία της επιχειρηματικότητας

Συμβουλές

- Είναι σημαντικό να δημιουργηθούν προκλήσεις κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι οποίες θα κρατάνε τους μαθητές σε εγρήγορση.
- Ο επιθυμητός στόχος θα ήταν να ωθήσουν τους μαθητές να δημιουργήσουν τις δικές τους προκλήσεις, να καθοδηγήσουν άλλους να πιστέψουν στις δικές στην αντιμετώπιση των δικών τους προκλήσεων ενθαρρύνοντάς τους να δεσμευτούν σε αυτό που θέλουν να επιτύχουν.
- Η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για να παρακινήσετε την τάξη (π.χ. με μικρές ανταμοιβές ή γιορτές) αποτελεί μια θετική ενέργεια.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τους σκοπούς των παραπάνω στόχων:

- ✓ Δραστηριότητα 1 & 2: Γνωρίζοντας τον εαυτό σας
- ✓ Δραστηριότητα 3: Κυνήγι θησαυρού

Επικεντρωθείτε σε αυτά που σας δίνουν κίνητρα

Ο στόχος αυτού του κεφαλαίου είναι να μάθετε στους μαθητές πώς να είναι προετοιμασμένοι και υπομονετικοί έτσι ώστε να επιτύχουν τους μακροπρόθεσμους ατομικούς ή ομαδικούς στόχους που έβαλαν.

Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, ένας μελλοντικός επιχειρηματίας πρέπει να είναι σε θέση να βρει διαφορετικούς τρόπους να παρακινήσει τον εαυτό του.

Επομένως, θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει προσωπικούς και εξωτερικούς παράγοντες, να χρησιμοποιεί αποτελεσματικούς τρόπους για να προσελκύσει ταλαντούχους ανθρώπους και να τους κρατά εστιασμένους στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας. Επίσης είναι σημαντικό οι μαθητές να ορίσουν στρατηγικές για να παραμένουν πιστοί στα κίνητρα τους (π.χ. θέτοντας ατομικούς και ομαδικούς στόχους, παρακολουθώντας την απόδοση και την συνολική τους πρόοδο)

Μερικοί ενδεικτικοί εκπαιδευτικοί στόχοι όπου ως βάση έχουν να ενδυναμώσουν τα κίνητρα και την επιμονή των μαθητών, παρουσιάζονται παρακάτω ως εξής:

- Να αναπτύξουν τις ομαδικές δεξιότητες
- Να μάθουν να δουλεύουν για έναν κοινό στόχο / αποτέλεσμα
- Να στέκονται ως πηγή έμπνευσης για άλλους, να δουλεύουν σκληρά για την επίτευξη των στόχων τους, δείχνοντας πάθος και προσωπική δέσμευση
- Να είναι σε θέση να βρουν αποτελεσματικούς τρόπους για να προσελκύσουν ταλαντούχους ανθρώπους
- Να μάθουν πολλούς τρόπους αντιμετώπισης απροσδόκητων αλλαγών, εμποδίων και απορρίψεων
- Να είναι αποφασισμένοι και επίμονοι, ενώ προσπαθούν να επιτύχουν τους στόχους τους
- Να μην τα παρατάνε και να συνεχίζουν την προσπάθεια ακόμα κι αν προκύψουν δυσκολίες
- Να μπορούν να συνεχίσουν την προσπάθειά τους με αυξημένο ζήλο
- Να είναι επίμονοι στους στόχους και στο όραμά τους παρά τις πιθανές προκλήσεις και εμπόδια που θα προκύψουν

Συμβουλές

Αυτό το θέμα αφορά τα κίνητρα και την ομαδική εργασία. Προτείνουμε στις δραστηριότητες που θα ακολουθήσουν να χωριστούν οι μαθητές σε μικρές ομάδες για να επιτύχουν την ομαδική εργασία. Αυτό θα βοηθήσει στην ενίσχυση του ομαδικού πνεύματος, στην εύρεση ρόλων εντός της ομάδας και στην ενθάρρυνση των μαθητών να γίνουν ηγέτες της ομάδας.

Η δραστηριότητα 7 είναι στην πραγματικότητα ο σύνδεσμος μεταξύ αυτής της δεξιότητας και αυτής που περιγράφεται στο επόμενο κεφάλαιο σχετικά με την επιμονή.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τον σκοπό των παραπάνω στόχων:

Δραστηριότητα 4: Κινούμενα σχέδια

Δραστηριότητα 5: Χωρίστε τα πράγματα σε κατανοητά μέρη

Δραστηριότητα 6: Συνέντευξη

Δραστηριότητα 7: Μην τα παρατάτε

Να έχετε αντοχή και να μην τα παρατάτε

Ο στόχος αυτού του κεφαλαίου έγκειται στο να ενδυναμώσει την ικανότητα των μαθητών να αντέχουν υπό πίεση, αντιξοότητες και προσωρινή αποτυχία. Απλές και πιο πολύπλοκες καταστάσεις θα εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της επιχειρηματικής ζωής, οπότε ένας μελλοντικός επιχειρηματίας πρέπει να είναι προετοιμασμένος να τις ξεπεράσει. Χρειάζεται να δείξει πάθος και προθυμία να επιτύχει τους στόχους του.

Οι μαθητές πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις απρόσμενες αλλαγές και τις πιθανές αποτυχίες. Πρέπει να μάθουν ότι απαιτείται σκληρή δουλειά για την επίτευξη των στόχων τους, με αποφασιστικότητα και επιμονή θα οδηγηθούν στην επιτυχία. Οι μαθητές χρειάζεται να μάθουν να σχεδιάζουν στρατηγικές για να μπορούν να ξεπεράσουν τις δύσκολες

περιστάσεις. Είναι επίσης σημαντικό να μπορούν να κρίνουν με σύνεση, την όποια στρατηγική δεν έχει επιτυχία.

Συμβουλές

- Δυσκολίες και προβλήματα εμφανίζονται σε κάθε πτυχή της ζωής μας. Μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους μαθητές μας να μοιραστούν μερικά από τα προβλήματά τους και να μας πουν πώς τα ξεπέρασαν.
- Υπάρχουν πολλές "καταστροφικές ιστορίες" στον αθλητισμό, την πολιτική, μεταξύ των εταιρειών κ.λπ. που μετατράπηκαν σε ιστορίες επιτυχίας. Αυτές οι ιστορίες μπορούν να αποτελέσουν "οδηγό" για τους μαθητές

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τον σκοπό των παραπάνω στόχων:

- ✓ Δραστηριότητα 8: Η έννοια της επιμονής
- ✓ Δραστηριότητα 9: Η αποτυχία είναι επιτυχία σε εξέλιξη
- ✓ Δραστηριότητα 10: Βελτίωση της επιμονής

Παραπομπές

<https://youtu.be/lBasZWjd92k>

<https://www.youtube.com/watch?v=GM5wTcltbuY>

<https://www.youtube.com/watch?v=R7iN71uJcG0>

<https://www.econedlink.org/resources/the-entrepreneur-in-you/>

<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/entrecomp-action-get-inspired-make-it-happen-user-guide-european-entrepreneurship-competence>

<http://www.businessdictionary.com>

<https://www.wordreference.com/definition/perseverance>

<https://www.lexico.com/en/definition/perseverance>

https://greek.abcthesaurus.com/browse_synonyms/synonyms_for_%CE%B5%CF%80%CE%AF%CE%BC%CE%BF%CE%BD%CE%B7.html

<https://www.linkedin.com/pulse/20140331213426-461078-the-greatest-failures-of-all-time/>

<https://www.youtube.com/watch?v=hNihl8oGA7A>

<https://www.linkedin.com/pulse/20140331213426-461078-the-greatest-failures-of-all-time/>

<https://www.brainscape.com/blog/2014/11/8-colossal-screw-ups-history/>

<https://www.lifehack.org/articles/communication/10-famous-failures-that-will-inspire-you-success.html>

<https://www.hashtagpositivity.com/blog/5-strategies-for-improving-perseverance>

7. Η ανάληψη της πρωτοβουλίας

Η ανάληψη της πρωτοβουλίας συνεπάγεται να είσαι ενεργός και να λαμβάνεις αποφάσεις, να ενεργείς και να δουλεύεις ανεξάρτητα για την επίτευξη στόχων, να επιμένεις και να εκτελείς προγραμματισμένες εργασίες.

Η ιδέα προϋποθέτει την αναγνώριση των ικανοτήτων και των επιθυμιών κάποιου για να ξεκινήσει διαδικασίες που δημιουργούν αξία. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει θαρραλέες αποφάσεις που συμπεριλαμβάνουν την πιθανότητα αποτυχίας.

Η ανάληψη της πρωτοβουλίας αποτελεί βασική δεξιότητα για κάποιον σύμφωνα με τη δομή του προγράμματος EntreComp. Οι δεξιότητες που σχετίζονται με την ικανότητα κάποιου να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες αποτελούν συχνά προϋπόθεση για την επιτυχημένη επιχειρηματικότητα.

Αυτό το κεφάλαιο εστιάζει στο πως μπορεί να καλλιεργηθεί η ικανότητα για ανάληψη πρωτοβουλιών. Ένα σημαντικό να δοθούν κίνητρα στους μαθητές των τεχνικών σχολών για να αναγνωρίσουν τα δυνατά τους σημεία, να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να ελκύσουν του υπολοίπους με τις ιδέες τους.

Οι επαγγελματίες του κλάδου και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να γίνουν οι δημιουργοί μιας επιχειρηματικής διαδικασίας όπου οι μαθητές θα μαθαίνουν πώς να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να αναπτύσσουν έργα που βασίζονται στα δικά τους ενδιαφέροντα. Μπορούμε να υποστηρίξουμε μαθητές τεχνικών σχολών ή άλλες ομάδες φοιτητών που επιθυμούν να αναπτύξουν επιχειρηματική νοοτροπία.

7.1 Αναλάβετε την ευθύνη

Για να αναλάβουν πρωτοβουλίες, οι μαθητές χρειάζεται να αναλάβουν και κάποιες ευθύνες. Μπορείτε να ρωτήσετε τους μαθητές τις ακόλουθες ερωτήσεις έτσι ώστε να ξεκινήσουν να προβληματίζονται. Η παραπάνω διαδικασία θα τους βοηθήσει να ανακαλύψουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για ανάληψη πρωτοβουλιών:

- Μπορείτε να εκτελέσετε τα καθήκοντα για τα οποία είστε υπεύθυνοι; Νιώθετε άνετα όταν το κάνετε αυτό;
- Μπορείτε να αναλάβετε την ευθύνη για την εκτέλεση απλών εργασιών με μεγάλη δημιουργική αξία;
- Μπορείτε να ενθαρρύνετε τους άλλους να αναλάβουν την ευθύνη σε δραστηριότητες καθοριστικής αξίας;

Συμβουλές

- Οι μαθητές πρέπει να είναι ενήμεροι ότι: «Η ανάληψη της πρωτοβουλίας» μπορεί να χρειαστεί σε εταιρείες, ομάδες και άλλους οργανισμούς, μπορεί να περιλαμβάνει προσωπικές αλλαγές ή να στοχεύει να ξεκινήσει κάτι καινούργιο.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες έχουν σχεδιαστεί για να ταιριάζουν με τον σκοπό των στόχων αυτής της ενότητας:

Όλες οι δραστηριότητες μπορούν να χωριστούν ή να μοιραστούν σε πολλά μαθήματα

- ✓ Δραστηριότητα 1: Εισαγωγή: Η «ανάληψη πρωτοβουλίας» αφορά...
- ✓ Δραστηριότητα 2: Ανακαλύψτε τις ικανότητές σας
- ✓ Δραστηριότητα 3: Εξερευνήστε τις ευκαιρίες σας

7.2 Εργαστείτε ανεξάρτητα

Η ανάληψη της πρωτοβουλίας είναι συνδεδεμένη με την ανεξάρτητη εργασία. Μπορείτε να ωθήσετε τους μαθητές στις ακόλουθες ερωτήσεις για να τους βοηθήσετε να προβληματιστούν και να ανακαλύψουν την ικανότητά τους σχετικά με την ανεξάρτητη εργασία σε διάφορα κοινωνικά περιβάλλοντα:

- Δείχνετε ανεξαρτησία στην εκτέλεση των καθηκόντων που σας έχουν ανατεθεί;
- Μπορείτε να βοηθήσετε τους άλλους να εργάζονται ανεξάρτητα;
- Μπορείτε να ξεκινήσετε δραστηριότητες δημιουργίας αξίας μόνοι

σας και / ή με άλλους;

Συμβουλές

• Κάντε μια υπενθύμιση στους μαθητές: Η αξία που δημιουργήθηκε μπορεί να είναι πολιτιστική, κοινωνική ή / και οικονομική. Η κατάσταση στην οποία δημιουργείται αξία μπορεί να λάβει χώρα σε διάφορα κοινωνικά περιβάλλοντα και διαφορετικές συνθήκες.

Δραστηριότητες

- ✓ Δραστηριότητα 4: Μάθετε για τις δυνάμεις σας
- ✓ Δραστηριότητα 5: Αναγνωρίστε τις αδυναμίες σας
- ✓ Δραστηριότητα 6: **Κοινή** επεξεργασία και προβληματισμός

7.3 Αναλάβετε δράση

Ανάληψη πρωτοβουλίας σημαίνει ανάληψη δράσης. Για να αναλάβουμε δράση είναι πολύ σημαντικό να πείσουμε και τους άλλους. Χρειάζεται να κάνουμε ερωτήσεις για να τους κατευθύνουμε όπως:

- Παίρνετε την πρωτοβουλία στην αντιμετώπιση προβλημάτων που επηρεάζουν την κοινότητά σας;
- Μπορείτε να αντιμετωπίσετε τις προκλήσεις, να λύσετε προβλήματα και να εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες για να δημιουργήσετε αξία;
- Μπορείτε να αναλάβετε δράση σε νέες ιδέες και ευκαιρίες που παρουσιάζονται, οι οποίες θα προσθέσουν αξία σε μια νέα ή ήδη υπάρχουσα επιχείρηση;

Συμβουλές

Οι μαθητές πρέπει να είναι ενήμεροι: Η ανάληψη δράσης πολλές φορές σχετίζεται με το ότι πρέπει να ξεπεράσετε ένα εμπόδιο που φαίνεται υψηλότερο από ότι είναι στην πραγματικότητα.

Δραστηριότητες

- ✓ Δραστηριότητα 7: Αντιμετώπιση των εμποδίων
- ✓ Δραστηριότητα 8: Πείστε τους άλλους
- ✓ Δραστηριότητα 9: Ψηφοθηρία των υποστηρικτών
- ✓ Δραστηριότητα 10: Αλληλεπιδράστε και συλλέξτε τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες 8 και 9

Πηγές

<https://www.youtube.com/watch?v=J-pC3Ajl9DI>

<https://www.fastcompany.com/3037092/9-ways-to-take-more-initiative-at-work>

<https://www.youtube.com/watch?v=-kjRL-Q-KBc>

8. Βιωματική μάθηση

«Η εμπειρία είναι αυτό που αποκτάς όταν δεν πήρες αυτό που ήθελες. Και η εμπειρία είναι συχνά το πιο πολύτιμο πράγμα που έχετε να προσφέρετε. "- Randy Pausch

Όλοι γνωρίζουμε τα ονόματά τους: Bill Gates, Stephen Jobs, J.K Rowling, Thomas Edison τα οποία αποτελούν την προσωποποίηση της επιτυχίας. Τους έχουμε ακούσει ξανά και ξανά για τα μεγάλα επιτεύγματά τους και τη διαφορά που έκαναν ο καθένας στον δικό του τομέα.

Όμως, αυτό που οι περισσότεροι άνθρωποι δεν γνωρίζουν είναι πόσες φορές απέτυχαν για να καταφέρουν να μετατρέψουν την αποτυχία τους σε επιτυχία, που όλοι θαυμάζουμε σήμερα. Σύμφωνα με το Πλαίσιο Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων (EntreComp), το να μπορείς να μάθεις μέσα από την βιωματική μάθηση έχει αναγνωριστεί ως βασική δεξιότητα που χρειάζεται να αναπτύξουν οι επίδοξοι επιχειρηματίες, αν θέλουν να είναι επιτυχημένοι.

Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι μέσω της βιωματικής μάθησης, οι επίδοξοι επιχειρηματίες πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αναλογιστούν και να μάθουν τόσο από την επιτυχία όσο και από τις αποτυχίες (δικές τους ή άλλων ατόμων)
- Μάθουν με άλλους - συμπεριλαμβανομένων τους συνομήλικες και δάσκαλους,
- Λαμβάνουν οποιαδήποτε πρωτοβουλία για τη δημιουργία αξίας ως ευκαιρία μάθησης,

Για αυτόν τον λόγο, οι ακόλουθες ενότητες στοχεύουν να σας παρέχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και τους κατάλληλους πόρους και συμβουλές για την προώθηση αυτής της δεξιότητας στους μαθητές σας, έτσι ώστε να τους επιτρέψετε να πετύχουν.

1.1 Προβληματισμός

Για να μάθετε οτιδήποτε στην ζωή σας, πρέπει πρώτα να βρείτε «γιατί» αυτό συνέβη αρχικά. Για να συμβεί αυτό, πρέπει να πραγματοποιηθεί πρώτα μία εσωτερική αναζήτηση. Ο προσωπικός προβληματισμός μας επιτρέπει να συνδυάσουμε το παρελθόν, το παρόν και το

μέλλον. Κάνοντας ένα βήμα πίσω στο παρελθόν, μας επιτρέπεται να δούμε και να κατανοήσουμε όλες τις δυνατές και μη, εμπειρίες που είχαμε και να πάρουμε σημαντικά μαθήματα που μπορούν να βοηθήσουν στο να αναπτύξουμε περαιτέρω τις δεξιότητές μας.

Ειδικά για τις όχι τόσο καλές εμπειρίες που είχαμε και σχετίζονται με αποτυχίες, το να προβληματιστούμε είναι ζωτικής σημασίας για να μας επιτρέψει να εντοπίσουμε τις αιτίες της αποτυχίας και να μην κάνουμε τα ίδια λάθη στο μέλλον.

Συμβουλές

- Ο προβληματισμός λέγεται ευκολότερα από ό, τι γίνεται, όπως συμβαίνει στην διαδικασία αναζήτησης του «γιατί» που δεν είναι μια απλή διαδικασία, ειδικά όταν εμπλέκονται τα συναισθήματα.
- Για αυτόν τον λόγο, τονίζουμε τη σημασία ότι μερικές φορές είναι θεμιτό να αφήσουμε λίγο χρόνο να «καθαρίσει το τοπίο», προτού επιστρέψουμε και αξιολογήσουμε τι συνέβη.

Δραστηριότητες

Οι ακόλουθες δραστηριότητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τους μαθητές σας για να κατανοήσουν τον "προβληματισμό" στην πράξη - περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δραστηριότητες μπορείτε να βρείτε στο Κεφάλαιο 9:

- ✓ Δραστηριότητα 1: Οι επιλογές μου
- ✓ Δραστηριότητα 2: Το ταξίδι της αποτυχίας
- ✓ Δραστηριότητα 3: Αποτυχία

Επιπλέον πόροι

Επιπλέον πόροι που μπορούν να βελτιώσουν τις γνώσεις σας σχετικά με τον προβληματισμό και μπορούν να μοιραστούν με τους μαθητές σας.

- [Ανακλαστικός κύκλος Gibbs](#) - Ένα μοντέλο που θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε μια εμπειρία
- [Αυτοκριτική](#): Πώς να αξιοποιήσετε στο έπακρο κάθε εμπειρία.

- Ένα υπέροχο [βίντεο](#) για το πώς να προσεγγίσετε και να αντικατοπτρίσετε σωστά την αποτυχία.
- [Μια συνέντευξη](#) σχετικά με τη σημασία της αυτοκριτικής στην επιχειρηματική επιτυχία.
- [Ένα παράδειγμα προβληματισμού](#) από τον Allan Mckay, που αντανακλά στις αποτυχίες του, τις επιτυχίες του και διαδίδει πολύτιμα μαθήματα.

1.2 Μάθετε πως να μαθαίνετε

Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, αφού εντοπίσαμε τι πήγε στραβά, είναι σημαντικό να μάθουμε από τα λάθη μας έτσι ώστε να αποφύγουμε το ίδιο λάθος ξανά και ξανά.

Όπως οι καρχαρίες πρέπει να κολυμπούν για να αναπνέουν έτσι και οι επιχειρηματίες πρέπει να συνεχίσουν να μαθαίνουν και να αναπτύσσονται τόσο προσωπικά όσο και επαγγελματικά. Αλλά το μεγάλο ερώτημα είναι πώς μαθαίνουμε τον τρόπο για να μαθαίνουμε;

Ακολουθούν μερικοί τρόποι για να ξεκινήσετε το «ταξίδι μάθησης» και να μετατρέψετε τις αποτυχίες σας σε επιτυχίες:

Η αντίληψή σας έχει σημασία - Ξεκινά πρώτα από το μέσα σας.

Η αποτυχία δεν είναι κάτι που πρέπει να φοβόμαστε, άλλα καλύτερα ένα μάθημα που χρειάζεται να εκτιμήσουμε για να πετύχουμε αργότερα. Οι μαθητές σας αυτόν τον τρόπο σκέψης χρειάζεται να καλλιεργήσουν για να είναι σε θέση να μάθουν από αυτό.

Μην πέσετε στην παγίδα να συσχετίσετε την αποτυχία με τον εαυτό σας, και κυρίως τον συγκεκριμένο λόγο που αποτύχατε - αντιθέτως θεωρείστε την αποτυχία ως μια εμπειρία, ως έρευνα για να προσδιορίσετε τι πήγε λάθος και να πετύχετε την επόμενη φορά.

Λάβετε επίσης υπόψη ότι η αποτυχία μοιάζει πολύ σαν την ερωτική απογοήτευση - η διαδικασία ανάκαμψης από τις αποτυχίες γίνεται ευκολότερη καθώς αποκτάτε βιώματα από τον καθένα που θα σας διδάξει κάτι καινούργιο και σας φέρνει πιο κοντά στην επιχειρηματικότητα

Συμβουλές

- Προκαλέστε τους μαθητές σας να πάρουν μεγάλο ρίσκο με υψηλή ανταμοιβή για να αναπτυχθούν προσωπικά.
- Ένας επιχειρηματίας μπορεί να μετανιώσει πραγματικά αν δεν προσπαθήσει για κάτι και μετά θα αναρωτιέται το γιατί. Είναι προτιμότερο να αγγίξετε την λαβή του τηγανιού για να δείτε πόσο καίει. Μετά από όλα αυτά, οι επιτυχημένοι επιχειρηματίες "κάηκαν" από τις λάθος επιλογές ανά τον καιρό.

Δραστηριότητες

- ✓ Χρησιμοποιήστε τη Δραστηριότητα 9: Δουλέψτε την επιχειρηματική αντίληψη για να δείξετε στους μαθητές σας ότι οι αποτυχίες είναι στην πραγματικότητα ευκαιρίες για κάτι καινούργιο και ένα "μάθημα" που πρέπει να διδαχθούν

Επιπλέον πόροι

Επιπλέον πόροι σχετικά με το γιατί η οπτική που προσεγγίζετε την αποτυχία μετράει.

- [Ένα άρθρο](#) σχετικά με το πως να εξαλείψετε την αποτυχία απλώς αλλάζοντας την οπτική σας
- [Ένα άρθρο](#) σχετικά με το πώς η αλλαγή του ορισμού της αποτυχίας μπορεί να σας βοηθήσει να βελτιωθείτε
- [Μια συζήτηση του TedX](#) για το πώς η αντίληψή μας σχετικά με την αποτυχία επηρεάζει την επιτυχία

Μάθετε από τους μέντορες και τους συνομηλίκους

Η αναγνώριση των κατάλληλων ευκαιριών για μάθηση είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να ξεπεραστούν οι αδυναμίες σας και να αναπτυχθούν τα δυνατά σας σημεία. Για παράδειγμα, η εκπαίδευση που σας παρέχει ο μέντορας είναι μια καλή ευκαιρία για να αναπτύξετε τις επιχειρηματικές σας δεξιότητες.

Αντί να κάνετε όλα τα λάθη μόνοι σας, γιατί να μην σας δώσει καθοδήγηση κάποιος που τα έχει ήδη κάνει; Αν και η εύρεση ενός μέντορα έχει πολλά οφέλη να προσφέρει, δεν έχουν όλοι την τύχη να βρουν από έναν. Ωστόσο, όταν μελετήσετε την πορεία ενός επιτυχημένου επιχειρηματία μπορεί να σας προσφέρει πολύτιμες συμβουλές και ιδέες για την επιχειρηματική πορεία τους και γιατί όχι να γίνουν οι επιχειρηματίες αυτοί μέντορες σας.

Επίσης, όταν εμπλέκεστε με άλλους επιχειρηματίες, περνάτε χρόνο μαζί τους και να ζητάτε τις συμβουλές τους μπορεί να σας βοηθήσει να αναπτυχθεί το επιχειρηματικό σας πνεύμα και να αναπτύξετε περαιτέρω τις επιχειρηματικές σας δεξιότητες.

Συμβουλές

- Υπενθυμίστε στους μαθητές σας ότι οι συμβουλές από άλλους επιχειρηματίες μπορεί να είναι χρήσιμες, αλλά χρειάζεται η ισορροπία.
- Σύμφωνα με έναν επιχειρηματία στο Goldman (2018) "Λάβετε συμβουλές από όσους περισσότερους ανθρώπους μπορείτε, αλλά στο τελικό στάδιο εμπιστευτείτε τα ένστικτά σας. Τα ένστικτά σας σε συνδυασμό με δυνατές εμπειρίες που είχατε στον παρελθόν θα σας βοηθήσουν να πετύχετε."

Δραστηριότητες

Χρησιμοποιήστε τις ακόλουθες δραστηριότητες για να δείξετε στους μαθητές σας ότι η συναναστροφή με άλλα άτομα θα τους βοηθήσει να αναθεωρήσουν την οπτική με την οποία βλέπουν τα πράγματα.

- ✓ Δραστηριότητα 4: Manque '(ανεκπλήρωτο όνειρο)
- ✓ Δραστηριότητα 5: Παζλ

Επιπλέον πόροι

Επιπλέον πόροι για το πώς η συναναστροφή με άλλα άτομα μπορεί να σας βοηθήσει να αναπτύξετε περαιτέρω τις επιχειρηματικές σας δεξιότητες.

[Ένα άρθρο](#) σχετικά με το πώς η καθοδήγηση και η ομότιμη μάθηση είναι το μέλλον της επιχειρηματικότητας

[Ένα άρθρο](#) σχετικά με τον τρόπο που θα εντοπίσετε έναν μέντορα, όντας επιχειρηματίας.

[Ένα βίντεο](#) από τον Μπιλ Κλίντον για το πώς να μάθεις να δουλεύεις με άλλους για να αποκτήσεις διαφορετική αντίληψη.

Να είστε ανοιχτοί και να αναζητάτε την κριτική

Για μερικούς, η ιδέα της εξέτασης μπορεί να είναι εξαιρετικά νευρική και αγχωτική. Αυτή είναι μια φυσιολογική αντίδραση, διότι πάνω στην στιγμή πολλοί από εμάς αντιδρούμε αμυντικά και μερικές φορές με θυμό. Ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας να μειώσουμε την αμυντική μας στάση, καθώς η κριτική των άλλων μπορεί να μας βοηθήσει να εντοπίσουμε τις αδυναμίες μας και να είμαστε πιο επιτυχημένοι σε ό, τι κάνουμε.

Είναι επίσης σημαντικό να θυμάστε ότι το να λαμβάνετε κριτική από άλλους δεν θα βοηθήσει απαραίτητα στην επαγγελματική σας πορεία, καθώς απαιτείται η ανάλυση της κριτικής που λάβατε και ο σχεδιασμός αποτελεσματικών αλλαγών. Συμπληρωματικά, την ειλικρινή και εποικοδομητική κριτική είναι δύσκολο να τη βρείτε στις μέρες μας, για αυτό χρειάζεται να είστε έτοιμοι να επιστρέψετε την εύνοια. Από καιρό σε καιρό χρειαζόμαστε από τους άλλους να μας πουν πότε δεν ανταποκρινόμαστε στις δυνατότητες μας.

Συμβουλές

• Μοιραστείτε με τους μαθητές σας τα 5 βήματα για την αποδοχή εποικοδομητικής κριτικής από άλλους:

1. Συγκρατήστε την πρώτη σας αντίδραση
2. Θυμηθείτε τα οφέλη - Μην το πάρετε προσωπικά
3. Ακούστε με προσοχή
4. Αποκαταστήστε την κριτική που λάβατε

5. Πείτε ευχαριστώ!

- Μοιραστείτε με τους μαθητές σας 4 τρόπους **παροχής εποικοδομητικής κριτικής** από άλλους:
  1. Προετοιμάστε τον παραλήπτη ότι θα λάβει κριτική
  2. Να εστιάζετε στο πρόβλημα και να είστε συγκεκριμένοι
  3. Επισημάνετε τις ευκαιρίες βελτίωσης και όχι τα σφάλματα
  4. Πάντα να δείχνετε σεβασμό

Δραστηριότητες

Χρησιμοποιήστε τις ακόλουθες δραστηριότητες με τους μαθητές σας για να μάθουν πως είναι να δέχεσαι και να δίνεις κριτική σε άλλους:

- ✓ Δραστηριότητα 6: Βρείτε τη μπάλα
- ✓ Δραστηριότητα 7: Ώρα για παρουσίαση
- ✓ Δραστηριότητα 8: Ο υπάλληλος με χαμηλή απόδοση

Επιπλέον πόροι

Επιπλέον πόροι για το πώς να είστε σε ετοιμότητα για να λαμβάνετε και να παρέχετε την κριτική σας όταν απαιτείται.

- [Ένα βίντεο](#) από τους ίδιους τους επιχειρηματίες που παρουσιάζουν τους 10 τρόπους για να λάβεις **κριτική**.
- [Ένας διάλογος στο TEDx](#) για την ευχαρίστηση που νιώθει κάποιος όταν κριτική.
- [Ένα βίντεο](#) σχετικά με το πως να παρέχετε την αποτελεσματική κριτική σας.

1.3 Μάθετε από την εμπειρία που αποκτήσατε

«Για τα πράγματα που πρέπει να μάθουμε πριν να τα κάνουμε, τα μαθαίνουμε όταν τα κάνουμε» - Αριστοτέλης

Το παραπάνω απόσπασμα συνοψίζει τη βασική ιδέα που επισημάνετε στην πειραματική μάθηση (εμπειρική μάθηση). Δεν μαθαίνουμε κάτι και μετά το κάνουμε, αλλά το μαθαίνουμε κάνοντας το.

Με άλλα λόγια, δεν μπορείτε να περιμένετε να μάθετε τα πάντα για την επιχειρηματικότητα απλά μελετώντας την. Την στιγμή που εφαρμόζετε στην πράξη τις δεξιότητες που αποκτήσατε τότε είναι που θα γίνετε πραγματικός επιχειρηματίας.

Η ζωή είναι γεμάτη σκαμπανεβάσματα. Οι αποτυχίες θα έρθουν και θα φύγουν, όμως όταν έρθουν "πονάνε". Μην τις αφήσετε να σας αποτρέψουν από τα πράγματα που θέλετε να καταφέρετε στη ζωή σας. Όπως αναλύθηκε παραπάνω, ο τρόπος που επιλέγετε να αντιμετωπίσετε τις αποτυχίες σας, θα καθορίσει τη μακροπρόθεσμη επιτυχία σας. Να θυμάστε πάντα, να κάνετε λάθη, να μαθαίνετε από αυτά και να συνεχίζετε προς τους στόχους σας. Κάθε εμπειρία που αποκτάτε είναι μια ευκαιρία για να μάθετε, μην αφήσετε τις αποτυχίες να σας ρίξουν την ψυχολογία.

Δραστηριότητες

Χρησιμοποιήστε την ακόλουθη δραστηριότητα με τους μαθητές σας για να τους δώσετε την ευκαιρία να φτάσουν τον εαυτό τους στα άκρα, να προβληματιστούν και να μάθουν κατά τη διάρκεια μιας δύσκολης εργασίας:

- ✓ Δραστηριότητα 10: Ο Επιχειρηματικός Λαβύρινθος

Επιπλέον πόροι

Επιπλέον πόροι για το πώς η εμπειρική μάθηση μπορεί να σας βοηθήσει να πετύχετε.

- [Ένα βίντεο](#) που εξηγεί γιατί η εμπειρική μάθηση αποτελεί σημαντικό συστατικό για την επιτυχία.
- [Ένα σύντομο βίντεο](#) που δείχνει το ταξίδι ενός κοριτσιού και πώς η εμπειρική μάθηση την βοήθησε να πετύχει.

9. Οδηγίες για την παράδοση

Το εγχειρίδιο βασίζεται στην προϋπόθεση ότι είναι πιο εύκολο οι δάσκαλοι και οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας να αναγνωρίσουν την περιορισμένη επιχειρηματική εμπειρία που διαθέτουν οι μαθητές.

Επομένως, το εγχειρίδιο υποστηρίζει τους δασκάλους και τους συμβούλους σταδιοδρομίας να αναγνωρίσουν και να κατανοήσουν πώς η εμπειρία από πραγματικά γεγονότα μπορεί να εισαχθεί στον χώρο της επιχειρηματικότητας. Επίσης, το εγχειρίδιο παρέχει υποστήριξη για να κατανοήσουν τα σενάρια, να δημιουργηθούν διάλογοι και να προβληματιστούν σχετικά με τον επαγγελματισμό των δασκάλων, την επαγγελματική τους ταυτότητα και τρόπους αλληλεπίδρασης των μαθητών

Έτσι, το εγχειρίδιο περιλαμβάνει πτυχές που συνδέουν τους εκπαιδευτικούς και τους συμβούλους σταδιοδρομίας με άλλα άτομα που εργάζονται στον ίδιο τομέα, ανοίγοντας ευκαιρίες για αποτελεσματική συνεργασία. Ως αποτέλεσμα της παραπάνω συνεργασίας η ανάπτυξη νέων πρακτικών για επιχειρηματική εκπαίδευση.

9.1 Πώς να χρησιμοποιήσετε την τράπεζα εργαλείων/εργαλειοθήκη

Η εργαλειοθήκη αναπτύχθηκε ως οδηγός για δασκάλους και συμβούλους σταδιοδρομίας των Τεχνικών Σχολών με σκοπό την ανάπτυξη εξειδικευμένων λύσεων για την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση.

Το πλαίσιο δεξιοτήτων ανταποκρίνεται στην ανάγκη για νέες μεθόδους και υλικό στην διδασκαλία έτσι ώστε οι εκπαιδευτικοί Τεχνικών σχολών και οι Σύμβουλοι σταδιοδρομίας να αναπτύξουν την επιχειρηματικότητα.

Επιπλέον, τα εκπαιδευτικά συστήματα των Τεχνικών σχολών μπορούν να δημιουργήσουν χρήσιμο εκπαιδευτικό υλικό που μπορεί να δημιουργήσει αξία στους μελλοντικούς επιχειρηματίες.

- Οι εκπαιδευτικοί των Τεχνικών σχολών, οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας και οι επαγγελματίες του κλάδου μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εργαλειοθήκη ως μέθοδο επικοινωνίας και ενθάρρυνσης της επιχειρηματικής σκέψης για τους μαθητές των Τεχνικών Σχολών. Αυτό περιλαμβάνει ευκαιρίες για δημιουργία προβληματισμού, συζητήσεις, διαλόγους και αλληλεπίδρασης στην τάξη όπου οι μαθητές ωθούνται να σκέφτονται σαν επιχειρηματίες.
- Η εργαλειοθήκη παρέχει ένα πλαίσιο δεξιοτήτων ως εργαλείο για να προσομοιώσει τον επιχειρηματικό τρόπο σκέψης για τους μαθητές των Τεχνικών σχολών. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενθαρρύνει τις εκπαιδευτικές παρουσιάσεις με τη χρήση ερευνητικού υλικού και παραδείγματα κατάλληλης πρακτικής με τη χρήση βίντεο και άλλου υλικού που παρέχεται στο πλαίσιο δεξιοτήτων του Εγχειριδίου και στις 60 δραστηριότητες.
- Οι καθηγητές των Τεχνικών σχολών και οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εργαλειοθήκη για να εμπλακούν περαιτέρω με την επιχειρηματικότητα και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες έτσι ώστε να έχουν θετικό αντίκτυπο στους μαθητές και τα μαθησιακά τους αποτελέσματα ως μελλοντικοί επιχειρηματίες, σε όλους τους τομείς. Αυτό περιλαμβάνει την συνολική προσέγγιση σχετικά με την επιχειρηματική εκπαίδευση πάνω στην οποία βασίζεται το εγχειρίδιο - τη βάση για σημαντική επαγγελματική ανάπτυξη που μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς και τους συμβούλους επαγγελματικής κατάρτισης να εξετάσουν το ρόλο τους και να εμβαθύνουν σχετικά με το αντίκτυπο που έχουν στους μαθητές και την κοινωνία.
- Ο προγραμματισμός και η διαχείριση της τεχνικής εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να παρουσιάζεται σε ποιοτικές διαδικασίες αναθεώρησης που αφορούν τον σχεδιασμό της επιχειρηματικής εκπαίδευσης. Αυτή η εργαλειοθήκη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη μαθημάτων που οραματίζονται τις μελλοντικές ανάγκες και την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών, για την ενσωμάτωση μαθησιακών μεθόδων με επίκεντρο τους μαθητές.

9.2 60 Πρακτικές ιδιότητες υποστήριξης

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα ή την εκπαιδευτική πλατφόρμα του προγράμματος.

10. Το Συμπέρασμα

Το σχέδιο δράσης «Επιχειρηματικότητα 2020» δηλώνει ότι η επιχειρηματικότητα καθιστά την ευρωπαϊκή οικονομία πιο ανταγωνιστική και με μεγαλύτερη καινοτομία. Μας υπενθυμίζει το γεγονός ότι οι νέες εταιρείες αποτελούν την πιο σημαντική πηγή για νέες θέσεις εργασίας και απασχόλησης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2013).

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση διαφέρει από χώρα σε χώρα και φαίνεται διαφορετική σε χώρες με υψηλή, χαμηλή ή μεταβατική οικονομική ανάπτυξη. Επομένως η οικονομική ευημερία είναι πιθανό να αντικατοπτρίζει τη διαφορετική επίδραση που έχει η επαγγελματική εκπαίδευση στην ικανότητα των μαθητών να καλλιεργούν τις επιχειρηματικές τους ιδέες.

Σε γενικές γραμμές, η δομή της εκπαιδευτικής προοπτικής είναι κατακριτέα διότι εστιάζει στην εξάσκηση των δεξιοτήτων των μαθητών των τεχνικών σχολών χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη τυπική εκπαίδευση τους, ως επιχειρηματίες, απαραίτητο στοιχείο έτσι ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να αναπτύξουν νέες επιχειρηματικές ιδέες.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, πιστεύεται ότι οι φοιτητές που είναι και επαγγελματίες είναι λιγότερο διατεθειμένοι να ασχοληθούν με τις επιχειρηματικές στρατηγικές που ταιριάζουν με την εκπαίδευση που έλαβαν και την επιχείρησή τους. Επομένως, απαιτείται μια προσέγγιση με βάση το πλαίσιο δεξιοτήτων, εναρμονισμένη με την τεχνική εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα της επιχειρηματικότητας. Στόχος των παραπάνω είναι να προωθηθεί η οικονομική ανάπτυξη ως οδηγός για τη μείωση της ανεργίας στους νέους και ιδίως στους νέους με λιγότερες δεξιότητες. (Bivaschi et al., 2012; Bell & Blanchower, 2011; Sandirasegarane et. κ.λπ., 2016; Quintini et al., 2007).

Αυτό είναι ένα ουσιαστικό μήνυμα διότι μας υπενθυμίζει ότι όταν δοθεί έμφαση στην εκπαίδευση και κατάρτιση των δασκάλων και των συμβούλων Τεχνικής εκπαίδευσης τότε είναι πιθανό να δημιουργηθούν νέες εταιρείες από τους μαθητές.

Επιπλέον, στον οικονομικό προγραμματισμό των χωρών πρέπει να δώσει μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση και κατάρτιση των δασκάλων και συμβούλων καθοδήγησης διότι είναι αυτοί που μπορούν να αναδείξουν ότι οι επιχειρηματίες είναι οι δημιουργοί πολλών θέσεων εργασίας και αποτελούν την "ραχοκοκαλιά" της οικονομίας.

Το σχολικό σύστημα χρειάζεται να αναλάβει δράση και να παρουσιάσει νέες μεθόδους για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τεχνικές σχολές και να ανταποκριθεί στη ζήτηση για τις απαιτούμενες δεξιότητες στην επιχειρηματικότητα. Στόχος είναι η ώθηση των δασκάλων και συμβούλων σταδιοδρομίας να παρέχουν στους μαθητές την απαιτούμενη επαγγελματική και επιχειρηματική εκπαίδευση.

Τα αποτελέσματα αφορούν επιχειρηματίες με υψηλές δεξιότητες στον εμπορικό τομέα έτσι ώστε να μπορούν να ηγηθούν και να βελτιώσουν τομείς όπως η πρόσληψη προσωπικού, κοινωνική πρόνοια, παραγωγικότητα στην εργασία, νέα επιχειρηματικά κεφάλαια, βιωσιμότητα και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Παραπομπές

- Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., & Van den Brande, G. (2016). *EntreComp: The entrepreneurship competence framework*. Luxembourg: Publication Office of the European Union, 14.
<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfn27939enn.pdf>
- Bell, D. N., & Blanchflower, D. G. (2011). Youth unemployment in Europe and the United States. *Nordic Economic Policy Review*, 1(2011), 11-37.
- Biavaschi, C., Eichhorst, W., Giuliatti, C., Kendzia, M. J., Muravyev, A., Pieters, J., ... & Zimmermann, K. F. (2012). Youth unemployment and vocational training.
- Bell, D. N., & Blanchflower, D. G. (2011). Youth unemployment in Europe and the United States. *Nordic Economic Policy Review*, 1(2011), 11-37.
- European Commission. (2012). Commission presents new rethinking education strategy.
- European Commission. (2013). Entrepreneurship 2020 Action Plan: Reigniting the Entrepreneurial Spirit in Europe. *European Commission, DG Enterprise & Industry, COM (2012), 795*.
- European Parliament. (2006). Recommendation 2006/962/EC of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning.
- Gačić, M. (2009). Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning.
- Gwata, M. (2019). *To flourish in the Fourth Industrial Revolution, we need to rethink these 3 things*. Retrieved January 8, 2020 from <https://www.blocksocial.com/articles/to-flourish-in-the-fourth-industrial-revolution-we-need-to-rethink-these-3-things/>
- Hietanen, L., & Järvi, T. (2015). Contextualizing entrepreneurial learning in basic and vocational education. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 9(1), 45-60.

- Jones, B., & Iredale, N. (2008). Case study: international development in Ukraine. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 2(4), 387-401.
- Sandirasegarane, S., Sutermaster, S., Gill, A., Volz, J., & Mehta, K. (2016). Driven entrepreneurial education in vocational schools. *International journal for research in vocational education and training*, 3(2), 106-126.
- Stefansdottir, D. (2008). *Educational and vocational guidance in Iceland*. Retrieved January 8, 2020 from <https://rafhladan.is/bitstream/handle/10802/8022/B%E6klingur%20um%20n%E1ms-%20og%20starfsr%E1%F0gj%F6f.pdf?sequence=1>
- Quintini, G., Martin, J. P., & Martin, S. (2007). The changing nature of the school-to-work transition process in OECD countries. *WDA-HSG discussion paper*, (2007-2).
- Union, I. (2014). Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. *A new skills agenda for Europe*. Brussels.

